

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 2
Sausio - January 16, 1987

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Afganistano valdovas Nadjibullah paskelbė, kad sausio 15 įsigalios paliaubos, ir vyriausybė sustabdys karo veiksmus prieš partizanus, o vėliau pradės pasitarimus su įvairiom užsieny prisiglaudusioms afganų grupėms dėl koalicinės vyriausybės sudarymo. Septynių partizanų grupių susivienijimo vardu tuoj pat šis siūlymas buvo atmetas, bet pasiūlyta tartis tiesiog su Sov. S-gos vyriausybe dėl paliaubų ir sovietų kariuomenės atitraukimo iš Afganistano.

Kinijos pagrindinių laikraščių vedamieji aštriai pasisakė prieš studentų demonstracijas ir reikalavo pradėti kovą prieš "buržuazinį liberalizmą."

Rumunija, anksčiau pasižymėjusi žemės ūkio gaminių eksportu, patekusi į komunistinę sistemą, nuolat susiduria su maisto gaminių, kuro ir kitų pragyvenimui būtinų reikmenų trūkumu. Nors pirkėjų eilės prie krautuvų niekada neišnyksta, bet gyventojai turi nuolat šypsotis ir demonstruoti pritarimą vyriausybei.

Izraelio sargybų laivai dėl karu to sustabdė iš Kipro į Libaną plaukiančius keltus tarptautiniuose vandenyse ir siekė juos patikrinti. Kipro vyriausybė dėlto pareiškė Izraeliui griežtą protestą.

Prancūzija paskelbė, kad 4 sovietų gamybos MIG-23 kovos lėktuvai puolė pietinės Čado dalies, į pietus nuo 16-tos lygiagrečios Biltine ir Arada miestų. Prancūzija yra pasižadėjusi ginti pietinę Čado sritį, nes Čadas yra buvusi jos kolonija.

Iranas pagrasino iškelsias JAV tarptautiniam Haagos teisme bylą dėl įšaldytų 500 mil. dol. grąžinimo Iranui. Pasitarimai su Iranu tuo reikalu buvo nutraukti.

Prezidentas Reagan pateikė Kongresui svarstyti 1988 m. biudžetą, kuris pirmą kartą Amerikos istorijoje peržengė 1 trilijoną dol.

Sov. S-ga siekdama prisivilioti Amerikos ir kitų Vakarų valstybių korporacijų kapitalus, numato leisti organizuoti dvišales, Sov. S-goj veikiančias įmones, kurios per kelerius metus būtų atleistos nuo valstybinių mokesčių ir kuriomis būtų teikiama ir kitų mokesčių lengvatų. Be to, jos nepriklausytų Sov. S-gos centrinio planavimo įstaigoms.

Simon Wiesenthal centras, patikrinęs tarptautinių paramą teikiančių organizacijų, jų tarpe ir Raudonojo kryžiaus, slapstas imigracijos bylas, atrinko apie 150 įtariamų karo nusikaltėlių bylų ir jas perdavė šiom valstybėms: Vakarų Vokietijai 44, Britanijai 17, Australijai 50, Kanadai 26, Švedijai 13 ir Venecuėlai 3 bylas. Centras tiki, kad ir JAV bus surasta nemažas karo nusikaltėlių skaičius.

Vietnamas paskelbė atrėmęs tris Kinijos puolimus Ha Tuyen provincijoje ir išvedęs iš rikiuotės apie 500 Kinijos karių.

Fiilipinų vyriausybės ir ten veikiančių komunistų partizanų atstovai susitarė tartis tik apie "maistą ir laisvę, darbus ir teisingumą, o ne apie krašto politiką, kaip anksčiau komunistai buvo reikalavę.

Libane per 1986 m. žuvo 26,000 žmonių.

GAILA, KAD NE STALINO LAIKAI, O BŪTŲ UŽSIDIRBĘ 25 METUS Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 68

Duoda leidimą ir drauge baudžia

Santaika (Alytaus raj.). 1984 m. pabaigoje Santaikos parapijos klebonas kun. Vladas Bobinas kreipėsi į Alytaus vykdomąjį k-tą, prašydamas leidimo pakeisti medinės šventoriaus tvoros metalinėmis ir perstatyti varpinę, nes senoji supuvusi ir krisdama varpas gali sužeisti ir net mirtinai sužaloti žmones.

1985 m. vasario mėn. pabaigoje, nesulaukęs atsakymo, klebonas kreipėsi į rajono pirm. pav. Makštutį, prašydamas leidimo pradėti remonto darbus. Pavaduotojas pareiškė, jog prašymas tikrai bus patenkintas, todėl jau ir dabar galima pradėti darbus, o po įvyksiančio vykdomojo k-to posėdžio atsiųs raštišką leidimą.

Kovo 26 d. sukalus varpinės karkasą ir pradėjus apkalti lentomis, į bažnyčios šventorių pristatė rajono inspektorius L. Aleksejūnas, Kriokialaukio apyl. pirm. J. Tamulėnas ir inžinierius G. Rinkevičius ir surašė protokolą, įsakdami statybą nutraukti. Bažnyčios siena buvo išgraižta, todėl nutraukti darbus buvo neįmanoma. Balandžio 8 d. kun. V. Bobinas buvo iškvieštas į rajoną, kur vyk. k-to pirmininkas pakartotinai reikalavo nutraukti statybos darbus.

"Tuomet kam duodamas žodinis leidimas, ar tik tam, kad po to būtų galima išsikviesti išburti ir terorizuoti?" — paklausė klebonas pirmininką.

Pirmininkas į klausimą konkrečiai neatsakė, tik liepė laukti tolimesnio pranešimo. Balandžio 10 d. į Santaikos bažnyčią atvyko anksčiau minėta komisija, vėl sustatė altą, pažymėdama, kad kun. V. Bobinas be leidimo pastatė bažnyčios varpinę medinį karkasą ir apkaltė lentomis, be to, akte nurodė, kad iki balandžio 24 d. varpinė privalo būti nugriauta.

Balandžio 15 d. prie rajono vykdomojo komiteto esanti administracinė komisija nubaudė kun. V. Bobiną 25 rub. bauda už statybos nuostatų pažeidimą.

Vėl puola kun. Roką Puzoną

Kiaukliai (Širvintų raj.). 1985 m. birželio 5 d. Kiauklių parapijos klebonas kun. Rokas Puzonas buvo iškvieštas į Širvintų raj. vyk. k-tą.

Čia jo laukė vyk. k-to pirm. pav. D. Tvirbutas ir RRT įgaliotinio pav. Juozėnas. Pavaduotojas priekaištavo kunigui, kodėl savo pamoksluose liečia šiandienos aktualijas: dažnai mini įkaltintus kunigus, kelia viešumon Bažnyčios persekiojimo faktus.

Pavaduotojui Juozėnui ypatingai nepatiko kun. Puzono pasakyti pamokslai palaimintojo Mykolo Giedraičio 500 metų mirties minėjimo Giedraičiuose ir šunaikintose Veprių Kalvarijose.

Juozėnas barė kleboną, kam supažindino žmones su savo užverbavimo istorija. Įgaliotinio pav. žodžiais, žmonės susirinko pasimelsti, pagarbinti Dievą, o ne pasiklausyti kun. R. Puzono biografijos.

Šmeižtas esąs ir tai, kad kun. Leono Šapokos mirtis — saugu-

mo susidorojimas. Juozėnas tvirtino, kad Bažnyčios Lietuvoje niekas nepersekioja.

Kai kun. R. Puzonas suminėjo Kiauklių aštuonmetėje mokykloje mokytojų vykdomą nuolatinį mokinių persekiojimą už tikėjimą, jų gėsdinimą ir bauginimą, Juozėnas atkirto, kad tokia padėtis yra visiškai normali, nes Bažnyčia atskirta nuo valstybės.

Su jaunimu bendrauti — kunigui draudžiama, nes čia jau ne religinė sfera. Jei kunigas ir toliau nepakeis savo laikysenos, jis bus nedelsiant areštuotas, o Kiauklių bažnyčia uždaryta. Visi tikintieji laikys jį, kunigą, kaltu dėl bažnyčios uždarymo; jį pasmerks ir nuo jo nusigręš.

"Galbūt ketatų kartų čia atvažiuos kun. Juozas Zdebskis ar kun. Leonas Kalinauskas jo paminėti, o paskui visi užmirš, kaip ir kun. A. Svarinską, kurį vis rečiau mini užsienio radijas", — kalbėjo Juozėnas.

Pavaduotojas tvirtino, kad visos žinios apie Kiauklius į Vatikaną perduodamos per kun. R. Puzoną, kad jis priklausys Juozėno žodžiais "ekstremistų generaliniam štabui, kuris kiša į ugnį jaunus kunigus, pats išlikdamas nepaliestu". Juozėnas teigė, kad dešimtys kunigų pasirašinėja

protesto dokumentus bijodami, kad užsienio radijas nepaskelbtų jų "raudonais", o po to jį, Juozėną, atsiprašinėja dėl savo parašų.

Už kunigo Alfonso Svarinsko suėmimą daug kunigų netgi dėkojo ir sakė, kad jau seniai reikėjo taip padaryti".

RRT įgaliotinio pavaduotojas sakėsi neabejojąs, kad šio pokalbio medžiaga pasieks Vatikaną, bet ateistai nebijo — toliau daryti tai, ką iki šiol darė. "Gaila, kad dabar ne Stalino laikai, seniai 25 metus būtų užsidirbęs. Jeigu toliau taip elgsiesi, reikalsas peršoks, Anilionio įstaigos kompetenciją ir bus perduotas prokuratūros žinion, suimsime be įspėjimo ir nieko gero iš to Bažnyčiai nebus.

Ką davė tikintiesiems kun. A. Svarinsko, kun. S. Tamkevičiaus veikla? Ar nuo to tikinčiųjų padaugėjo?" — įrodinėjo prisitaikymo bedieviškai valdžiai naudą Juozėnas.

Pabaigoje pavaduotojas Juozėnas žadėjo apie įvykusį pokalbį referuoti Kaišiadorių vysk. Vincentui Sladkevičiui.

(nukelta į 2 psl.)



Australijos "Svajonės" Detrote po koncerto gruodžio 28 iš k. Birutė Kymantienė, Virginija Bruožytė, Jonas Urbonas — LB Detrote apylinkės valdybos narys ir koncerto rengimo koordinatorių, Zita Prašmutaitė. Nuotr. J. Urbono

SOVIETŲ MOKSLININKAI— DISKUTUOKIM "TAUTŲ SUSILIEJIMĄ"

"Tautų susiliejimas" yra labai jautri sąvoka Sovietų kompartijos teoretiniame žodyne. Nerusų tautoms ji bemačiant iššaukia rusinimo šmeižą. Todėl partinis elitas vengia šią sąvoką naudoti ir tik retkarčiais teužsimena, kad tautos susiliesiančios tolimoje ateityje, kai visur bus įgyvendintas komunizmas.

SSRS 27-to suvažiavimo išvakarėse, "susiliejo" klausimą iškėlė du kompartijos vadovaujantys teoretikai, Colakas Stepanjanas ir Eduardas Tadevosjanas įtakinguose "Voprosy Filosofii" ir "Voprosy istorii KPSS" (1986, Nr. 2) žurnaluose. Stepanjanas pareiškė, kad "susiliejo" klausimas turi būti įtrauktas į naują kompartijos programą, nes "socialistinės tautos, klestėdamos ir artėdamos, taps komunistinėmis tautomis ir tada

tomos, ateities tikslas". O po "visiško susivienijimo" seks "tolimoje istorijoje ateityje įvyksiantis palaipsninis egzistuojančių tautinių skirtumų panaikinimas ir galutinis tautų susijungimas".

Beje, kaip retkarčiais primena sovietų teoretikai, ta galutinai "susiliejęs" viena tauta kalbės "Lenino kalba"...

(Elta)

POPIEŽIUS VĖL PRISIMINĖ LIETUVĄ

Popiežius Jonas Paulius II Naujų Metų dieną savo pamokslė kalbėjo apie Mariją ir paskelbė 1987 metus Marijos metais. Konkrečiai neliesdamas kitų įvykių, tarp kitko savo pamoksle Šv. Tėvas pastebėjo:

"Tarp kitų 1987 metų įvykių norime priminti katalikų Bažnyčiai 600 metų sukaktį nuo Lietuvos krikšto. Jungiamės maldoje su mūsų broliais ir seserimis, kurie per tiek šimtmečių

Pastaruoju metu Lietuvos konsulatui vis dažniau gauna pasiteiravimų prašant nurodyti kelius kaip geriausiai pervesti palikimus Lietuvoje gyvenantiems paveldėtojams, kad okupantai jų neapipieštų. Tai gana sunki problema, kuri prasidėjo nuo Lietuvos okupacijos ir tebesitęsia iki šių dienų. Geresniam padėties supratimui tenka trumpai apžvelgti okupacijos pasekove susidariusią padėtį.

Prieš okupaciją Lietuvoje gyvenantys įpėdiniai palikimus dažniausiai išgaudavo per Užsienių Reikalų Ministeriją, kuri, gavusi įpėdinių įgaliojimus ir reikalingus įpėdinystės įrodymus, pavesdavo Lietuvos konsulams Amerikoje įpėdinams atstovauti ir jų interesus ginti. Bet būdavo ir tokių, kurie vietoje Užsienių Reikalų Ministerijos kreipdavosi arba į konsulus betarpiiai, arba į advokatus Lietuvoje ar Amerikoje, arba į gimines Amerikoje. Paveldėtojas buvo laisvas su palikimu elgtis kaip jam atrodė naudingiausia: jis galėjo gauti palikimą pervesti į litus, arba palikti doleriais Amerikos bankuose, arba investuoti į akcijas ar paskolas lakštus Amerikoje ar bet kuriame krašte. Vienu žodžiu, jis buvo pilnai teisėtas paveldėjimo savininkas.

Okupacija šią tarptautinai nusistovėjusią paveldėjimo procedūrą ir santvarką pakeitė iš pagrindų. Lietuvos gyventojas buvo visuotinai apipieštas ir su visu savo turtu tapo okupanto nuosavybė. Okupantui parūpo net ir tas, ką Lietuvos gyventojas turėjo užsienyje ar galėjo iš ten paveldėti. Į Baltijos valstybėse

gyvenančių palikimus Amerikoje pradėjo reikšti pretenzijas sovietų konsulai.

Tokiam akiplėšiskam sovietų valdininkų elgesiui kelią užkirtė Valstybės Departamentas 1948 m. kovo 26 dienos aplinkraščiu visų valstyų gubernatoriams, kuriame tarp kitko sakoma:

"Valstybės Departamentas niekada nepripažino Latvijos, Estijos ir Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, ko pasekoje neskaityt sovietų konsularinių valdininkų ar jų advokatų turinčių bet kokių teisių atstovauti Latvijos, Estijos ir Lietuvos piliečiams, kurie turi teisių į Jungtinėse Valstybėse mirusių asmenų palikimus."

Apėjimui šio potvarkio sovietai persiorientavo į privatų kelią, pavesdami palikimų reikalus tariamai privačiai advokatų kolegijai Maskvoje — Inostrannaja Juridicheskaja Kollegija Advokator, sutrumpintai vadinama INIURKOLLEGIA. Taigi, pretenzijas į Baltijos valstybių piliečių palikimus pradėjo reikšti ne sovietų konsulai, bet tariamai privati Maskvos advokatų kolegija, apsirūpinusi įpėdinių įgaliojimais. Ma s k vos Injurkolegija turi sub-agentūras visoje Sovietų Sąjungoje ir okupuotose Baltijos valstybėse, kurių viena veikia ir Vilniuje. Sub-agentūrų uždavinys yra surinkti savo respublikoje įgaliojimus su reikalingais dokumentais ir persiųsti Maskvos Injurkolegijai, kuri savo keliu persiunčia juos stambiai advokatų firmai New Yorke, su kuria yra sudariusi sutartį.

Toji firma atstovauja ne tik Sovietų Sąjungos juridiniams interesams JAV-ėse ir Kanadoje, bet taipgi ir satelitinėse kraštuose, kaip Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos ir t.t. Tariamai privati Injurkolegija tikrovėje yra sovietų Teisingumo Ministerijos padalinys, kurį, pagal susitarimą, tampriai bendradarbiaudama su OSI, dargi parūpina KGB sufabikuotus dokumentus nuo sovietų teroro pagėbusiems baltiečiams persekioiti.

Pagal Injurkolegijos ir New Yorke advokatų firmos susitarimą pastarajai leidžiama pasilaikyti 35 procentus nuo išgautų palikimų, prie ko Injurkolegija pasilaiko dar 10 procentų už tarpininkavimą. Tad įpėdiniui iš kiekvieno šimto dolerių belieka tik 55, kurie išmokami ne doleriais, bet rubliais skaitant tarp 65 ir 75 kapeikų už dolerį. Išvengimui visuotinio paveldėtojo nepasitenkinimo okupantai leido be eilės užsisakyti rusiškos gamybos automobilius, jei už juos mokama iš palikimų gautomis sumomis. Nors tas padėtį šiek tiek pagerino, bet palikimų globėjų tarpe entuziazmo nesukėlė.

Siekdamos apsaugoti komunistinėse valstybėse gyvenantiems paveldėtojams nuo apiplėšimo, daugelis Amerikos valstybių savo laiku išleido taip vadinamuosius Geležinės Uždangos Įstatymus (Iron Curtain Acts), kuriais buvo varžoma išmokėti palikimus įpėdinams, gyvenantiems komunistiniuose kraštuose, paliekant juos laikinam saugojimui tų valstybių išduose. Didelėmis Maskvos Injurkolegijai atstovaujančių amerikiečių advokatų pastangomis viena byla Oregono valstijoje pateko į Aukščiausią Teismą, kuris 1968 m. sausio 15 d. (Zschernig v. Miller) išaiškino, kad taip vadinamieji Geležinės Uždangos įstatymai, atstėmini.

(nukelta į 2 psl.)

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Lietuvos Aukščiausios Tarybos prezidiumo įsakais buvo suteikti Lietuvos nusipelnusio artisto garbės vardai už nuopelnus lietuvių teatro menui Dėmicevai Olgai ir Guninui Vica-slavui — Lietuvos rusų dramos teatro aktoriams ir už vaisingą ilgametį darbą Lietuvos valsty-

binės filharmonijos solistui - instrumentalistui Algirdui Alfonsui Stulgiiui. Nusipelnusio meno veikėjo už nuopelnus lietuvių muzikos menui kompozitoriui Vytautui Juozapaičiui.

— Rumunijoje gastroliavo Lietuvos valstybinio akademinio operos ir baleto teatro baleto solistų pora nusipelnę artistai Nelė Beredina ir Petras Skirmantas. Jie šoko keliuose teatruose pagrindinius vaidmenis "Gulbių ežere" ir "Žižel" baletuose.

— Klaipėdos dramos teatras davė Vinco Krėvės dramos premjerą "Skirgaila". Spektaklį pastatė Lietuvos valstybinės

premijos laureatė A. Ragauskaitė, dekoravo V. Gatavinaitė, o muziką parašė nusipelnęs meno veikėjas B. Kutavičius. Skirgailos vaidmenį vaidino liaudies artistas B. Barauskas ir L. Laucevičius.

— Vilniuje, spalio mėn. buvo paminėtas dešimtmetis Lietuvos centrinio valstybinio kino-fotofonodokumentų archyvo. Tai vienintelis visoje Sov. Sąjungoje tokios paskirties archyvas, kuriame yra sukaupta daugelio žymių kultūros veikėjų pasisakymų, prisiminimų, jų balsai užfiksuoti magnetofono juostose. Archyvas įsteigtas buv. vyriausios archyvų valdybos viršininko Felikso Bie-laisuko iniciatyva, o dabartinė vedėja yra Irena Reneikienė.

S.L.K.

Savaitės įvykiai

Pakeistas Meksikos rinkimų įstatymas numato bausti kunigus 4400 dol. pinigine bauda už jų raginimą nebalsuoti už pasiūlytus kandidatus, boikotuoti rinkimus ar susilaikyti nuo balsavimo.

NYT sausio 7 paskelbė, kad Kanados vyriausybė netrukus paskelbsianti savo sprendimą dėl Kanadoj gyvenančių nacių karo nusikaltėlių. Kvebeko aukšč. teismo teisėjo Jules Deschene-pranešimas tuo reikalauja siūlo įsteigti panašią į JAV veikiančią OSI įstaigą, kuri turėtų teisę nusikaltėlius išduoti Sov. Sągai ir Izraeliui. Iš jo peržiūrėtų 660 bylų patariama keliolikai sudaryti bylas ir apie 60 nuodugniau ištirti. Taip pat paminima, kad Peterborough universiteto prof. Ron Vaštoko The Toronto Star išspausdintas laiškas, kuriame pasisakoma prieš "histerišką nacifobiją" sukelę Kanados gyventojų tarpe audra.

Pietiniam Irane kilę potvyniai sunaikino 1324 kaimus, 10,000 namų, 1000 tiltų ir 10,000 mylių kelių. Jų metu žuvo 424 žmonės.

I JAV karo laivyno malūnsparnį pietinėj Persijos įlankoj iš prekybinio laivo buvo paleista raketa, bet ji pralėkė pro šalį, o ten veikęs JAV karo laivas kaltininko nespėjo pavyti prieš jam įplaukiant į uostą.

Vietnamo komunistų partijos kongresas pasibaigė, bet dėl nesutarimų naujos krašto vadovybės, išskyrus partijos gen. sekretoriaus išrinkimą, neišrinko.

Už šnipinėjimą Izraeliui laukiantieji teismo bylos buv. JAV karo laivyno analitikas Jonathan Jay Pollard ir jo žmona anksčiau skelbėsi šnipinėję iš patriotinės pareigos Izraeliui, bet iš tikrųjų už tą darbą Izraelis jam kas mėnesį mokėjo po 25,000 dol. ir buvo pažadėjęs per 10 m. pervesti jo sąskaiton Šveicarijos bankuose 300,000 dol. Iš per 1000 Izraeliui perduotų slapčių laivyno dokumentų Izraelis yra grąžinęs JAV tik 163 dokumentus.

Pietų Afrikos prezidentas P.W. Botha paskelbė dar šiais metais įvykdyti parlamento rinkimus gyventojų pasitikėjimui vyriausybę patikrinti.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Kun. R. Puzonas pamokslu metu supažindino savo parapičius su bedievių reikalavimais ir grasinimais, prisiminė, kaip narsiai prieš šimtą metų kiaukliečiai apgynė savo bažnyčią nuo caro kazokų, paragino žmones būti vertais savo prosenelių.

Žmonės ginasi

Alytaus rajono vykdomajam komitetui. Nuorašai: Vyskupijas valdantiems Vyskupams, RRT įgaliojiniui.

Santaikos parapijos bažnytinio komiteto susirinkimo, įvykusio 1985 gegužės 19 d.,

Protokolas

Mes Santaikos parapijos vykdomasis komitetas revizijos komisija ir dvidešimtuko nariai, svarstė klausimus, kuriuos Alytaus vykdomojo komiteto pirm. pav. Laukienė 1985 m. balandžio 29 d. dalyvaujant Krioklauskio apylinkės pirm. Tamulynui iškelė Santaikos parapijos klebonui kun. Vladui Bobinui. Jie buvo sekantys:

1. klebonas kun. V. Bobinas, surenkdamas talką prie bažnyčios darbų, sužlugdė kolūkio pavasario darbus;

2. suardęs komunistinę šeštadienio talką, nes priverstęs žmones dirbti ne ten, kur jie buvo pasiūsti;

3. sužlugdęs mokyklos visuomeninius renginius, priversdamas mokinius dirbti prie bažnyčios, todėl neįvyko numatytos spoto varžybos;

4. savavališkai prisijungdamas nuo mokyklos pastato elektrą, sukelęs pavojų mokinių gyvybėms;

5. savivaliavęs kolūkio dispečerinėje, pats asmeniškai išsirašęs kelialapį ir paėmęs mašiną, išvyko į Kauną parsivežti tuos. Mašiną prašęs ne pas tuos asmenis;

6. Vyta Smaidžiūną priverstęs dirbti prie bažnyčios, todėl liko nevalytos kaulidės;

Išnagrinėję iškeltus klausimus ir kaltinimus atsakome:

1. darbingi vyrai prie bažnyčios dirbė tik po darbo valandų, be to, remonto darbai vyko bažnyčioje, kai dar nebuvo

NEŠELPKITE OKUPANTO

(atkelta iš 1 psl.)

Tas sprendimas plačiai atidarė vartus. Injurkolegijai atstovaujančios New Yorko advokatų firmos advokatams, kurių pastangų dėka milijonai dolerių nuplaukė į sovietijos iždą, o paveldėtojam teko tik trupiniai.

Ypatingą dėmesį Lietuvos okupantai yra atkreipę į lietuvių palikimus. 1978 metais jie atsiuntė į JAV-bes Vilniaus Injurkolegijos tarnautojų Geniovaite Valinskienę, kuri, lydimą sovietų ambasados valdininkų važinėjo po lietuvių kolonijas ir, kaip pati po kelionių pasisakė "Gimtojo Krašto" korespondentui, įtikinėjo tautiečius neklausyti "vaduotojų", kurie nepataria į testamentus įrašyti Lietuvoje gyvenančių artimųjų ("Gim. Kraštas", 1978.VI.22). Vazinėdama po lietuvių kolonijas ji taipgi įtikinėjo lietuvių advokatus tapti Injurkolegijos agentais. Daugumas atsisakė, bet vienas kitas susigundęs riebiais komisiomis, sąmoningai ar dėl padėties nesupratimo talkina, kenkdamas lietuvių interesams.

Valinskienė "Gimtojo Krašto" korespondentui aiškino, kad tikstantys dolerių palikimą gaunantis galys paversti juos į "Vniešposiltorgo" čekius, gaudamas net 3000 rublių su įvairiomis privilegijomis. Šiandien vienas kitas skelbia, kad galys beveik penkis rublius už dolerį gauti su Injurkolegijos palaiminimu, nuveždamas juos į Vilnių.

vykdomi pavasario darbai kolūkyje, todėl ir negalėjo jų sužlugdyti;

2. komunistinės talkos dieną pašalinamas žemės klebonas patarė nevežti kažkur į laukus, kaip buvo numatyta, bet pilti čia pat į esamą prie bažnyčios šventoriaus žemumą. Dėl to talka negalėjo sužlugti bet tik vykti sklandžiau.

3. prie bažnyčios remonto mokiniai nedirbo, ir tik keletas jų kartu su motinomis buvo atėję rinkti šiukšlų;

4. elektra buvo pajungta ne nuo mokyklos pastato, bet nuo atramos, ir prijungta specialisto, nepažeidžiant saugumo technikos taisyklių, todėl jokio pavojaus gyvybei negalėjo būti;

5. visiems žinoma, kad kelialapius išrašo paskirtas asmuo, o kas turi teisę išskirti mašiną, ne klebono pareiga nustatinėti;

6. klebonas neturi jokios galimybės ką nors priversti dirbti ar nedirbti ir nieko neprievertavo, juo labiau V. Smaidžiūno.

Taigi klebonui iškelti kaltinimai yra šmeižikiško pobūdžio ir kaip tokie turi būti atšaukti, o šmeižikai nubauti. Apie tai prašome pranešti Santaikos parapijos komitetui.

Bet ką su tais rubliais įpėdinis turi daryti, jei nėra ką už juos pirkti. Aukšto keitimo kuro pažadai tai tik viliojimas dolerių iš Amerikos.

Tą pačią dieną kai įpėdinis gauna palikimą okupuotoj Lietuvoje, jis jau apiplėšiamas, nes jo nuosavybės teisės yra labai apribotos. Įsivaizduokime šimtą tūkstančių dolerių palikimą gavusį. Suprantama, kad pirmoje eilėje jis užsisakys rusiškos gamybos automobilį, bet ką su likusiais palikimo dalim jam daryti? Gal jis nutars pirkti didelį namą, ūkį, vilą — negalima. Nutars pakeliauti po pasaulį — negalima. Nuspręs kokių dešimt tūkstančių dolerių padovanoti broliavikiui Paryžiuje — negalima. Jokių būdu negaus leidimo tokią sumą išsiųsti į užsienį. Vieną žodžiu, iš užsienio paveldėto palikimo tikroju savininku yra tapusi sovietų valdžia, o ne paveldėtojas. Tad reikia rimtai apsisvarstyti, ar verta didesnę sumą užrašyti giminaičiui Lietuvoje, kad jis būtų apiplėštas, o okupantų iždas praturtintas.

Tik tinkamai sudarytu testamentu galima išvengti apiplėšimo bent dalinai. Okupantui didžiausia nauda, jei Lietuvoje artimus gimines turintis miršta nepalikdamas testamentą. Dargelis delsia sudaryti testamentą klaidingai manydamas, kad tuo jis praranda laisvę toliau savo turtą tvarkyti. Tikrovėje testamentas yra dokumentas, kuris pradeda veikti tik testatoriui su šiuo pasauliu atsiskyrus.

Tad sudarant testamentą, jei nenorima giminaičiui Lietuvoje numatytos dalies patikėti draugui, bankui ar šalpos institucijai, geriausia užrašyti nedaugiau kaip sumą vienam automobiliui įsigyti, o likusį turtą paskirstyti lietuvių politinėms, kultūrinėms, šalpos ar religinėms institucijoms. Testamentus geriausia sudaryti pas lietuvių advokatus, o jei apylinkėje tokių nėra, tai ir pas amerikiečius.

Kiekvieno geros valios lietuvių pareiga pasirūpinti, kad jo sunkiai uždirbti doleriai nenuėmty okupantų iždui remti, bet artimiesiems ir lietuvių organizacijoms. Sudarant testamentus svarbu įrašyti teisingus organizacijų pavadinimus ir adresus. Lietuvos Generalinis Konsulatas New York'e yra sudaręs svarbesnių organizacijų sąrašą, kurį suinteresuotieji gali gauti rašydami: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, New York 10024.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobilių pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1833 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pletis. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokylams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tiečiadieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Melius, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMAI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE



KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas

VISA MASTERCHARGE METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir patikrinti kainas

IMPORTANT TRAVEL INFORMATION ...

As specialists in travel to and from Lithuania, we are pleased to offer the following special services in 1987:

It is now possible to invite relatives living in Lithuania on a visit to the United States and Canada. To initiate the proceedings, we prepare the required legalized documentation.

2. If you are planning to visit relatives in Lithuania for longer than five days and stay at the home of relatives, we can assist you with the necessary procedures for a special visitor's visa.

3. If you wish to visit Lithuania as a tourist with a limit of stay of five days, we can make your travel arrangements at any time on an independent basis.

For information regarding our special services, please write or call: Telephone 212 972 - 0200

BALTIC - AMERICAN HOLIDAYS, INC.

A DIVISION OF

ROBERT J ELLYN TRAVEL, INC.
501 FIFTH AVENUE AT 42ND STREET
SUITE 1605
NEW YORK, NEW YORK, 10017

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 centsPOSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Naujosius Metus pasitikus

Ižengdami į 1987 metus, vieni kitiems linkėjome: laimės, sveikatos, darbingų dienų. Laiko sankryžoje žmogus susimąsto ir atsiveria vienas kitam linkėjimais. O paskui vėl viskas bėga tolyn kaip tie traukinio bėgiai — tolyn, tolyn, vienas kito neliesdami, tik kažkur begalybėje susitikdami.

Reikia ir susipurtyti ir apsidairyti, kad galėtum savo sumanymus įvykdyti, kad tie mūsų metai neliktų tik tuščios kviečių varpos. Patys matome gyvenime, kad tie, kurie planuoja, siekia, veržiasi, tie ir pasiekia. Gal nepasiekia viso to, ko trokšta, bet jie juda ir veržiasi pirmyn. Tai išlaiko žmogaus dinamizmą ir suteikia daug prasmės jų gyvenimui.

Planavimo ir darbo, ištvermės reikia ir mūsų organizacijoms. Jau patys esame pastebėję, kaip viskas staiga blėsta, mažėja visuomeniniai interesai, mažėja ir visuomeninė veikla.

Tad ir kreipiamės į visus visuomenininkus, kad jie pagilintų savo veiklą, išjudintų organizacijas, kurios jau apsnūsta.

Šiemet yra Lietuvos krikšto metai. Tai tikrai labai svarbi sukaktis, kurios prisiminimas gali gražiai atgaivinti dabartį, tą dabartį pagilinti. Besirengiant šiai sukakčiai būta įvairių pasisakymų ir net ginčų, kad tai nesą tikri Lietuvos krikšto metai, Lietuvių tauta krikštijosi per tris atvejus. Todėl ir nereikėtų per daug eikvoti savo energijos, įrodinėjant, ar ši data tikra, ar ne. Yra dabar proga Lietuvos krikštą prisiminti, tai ir prisiminkime.

Padarykime visa, kad iškilms Romoje būtų didingos ir prasmingos, kad jas išgirstų ir pamatytų visas laisvas pasaulis.

Svarbu, kad į tas iškilmes nukeliautų kuo daugiausia žmonių.

Reikia pavergtai Lietuvai parodyti, kaip laisvojo pasaulio lietuviai yra susipratę, išgyvenę į krikščioniškas tradicijas. Iš Lietuvos niekas nenuvažiuos ir į ten nieko neįsileidžia, nes būties krikščioniškos propagandos.

Iškilms praeis, nuskambės varpai, giesmės, liks tik prisiminimai. Todėl tokiame dideliame jubiliejuje atžymėti reikia dar kažko — specialių meno leidinių, meno kūrinių, kurie pasiliktų ateičiai. Reikia tikėtis, kad Jubilėjaus Komitetas visa tai yra suplanavęs ir išleis keletą vertingų leidinių.

Išlik ateičiai ir šia proga sukurti meno kūriniai — kantatos, giesmės, dailiosios literatūros kūriniai, paveikslai. Vadovų pareiga būtų tik dar paskatinti tokią kūrybą.

Tokie dideli planai reikalauja ir lėšų. Lietuviškoji bendruomenė jau yra pasidariusi gana turtinga. Tad prašome savo auką paremti visus kongreso žygius. Į Romą nuvažiuos tik maža dalis. Tad likusieji turi jausti pareigą prisidėti didesne auka.

Visi jaudinamės ir dėl lietuviškų organizacijų ir dėl lietuviškų mokyklų ateities. Jaučiamas išsekimas ir pavargimas. tad atsinaujinkime. Nepalikime šių reikalų kitom valdybom, nes tai yra kiekvienos valdybos pareiga — sustiprinti savo veiklą ir ją atgaivinti.

Daugiau dėmesio skirkime mūsų jaunimui, kvieskime į savo organizacijas, išmokykime būtiniausių veiklos metodų ir jiems perleiskime visą veiklą. Kartais vyresniesiems yra sunku suprasti ar nusileisti jaunesniems. Bet taip yra, toks pažangos dėsni — jaunesnieji turi pakeisti vyresnius. Kur tas laikas buvo pa-

Prasidedant etnografinio ansamblio naujam sezonui, įdomu buvo pakalbėti su ansamblio vadove apie patį ansamblį ir jo veiklos planus.

Jūs esate "Sodauto" ansamblio steigėja. Įdomu, kaip jums kilo mintis ir kas paskatino šį ansamblį Bostone steigti?

Man teko stažuoti Vilniaus universitete 1973 - 75 metais. Prieš išvykdamą į Lietuvą, svajojau kartu su tautosakos rinkėjais važinėti po kaimus. Deja, mano toks noras buvo atmestas, kai atsirado Vilniuje. Teko pasitenkinti tik tuo, kad dalyvavau universiteto etnografiniame ansamblyje. Tuo metu ir kilo man noras tokią veiklą tęsti JAV. Visa laimė, kad grįžusi namo, atvykau toliau studijuoti į Bostoną. Mano ilgametė draugė Aldona Dabraitė-Lingertienė pirmoji susidomėjo parsivežta medžiaga. Ji ir surinko būrį žmonių iš kurių išsivystė dabartinis ansamblis.

Ansambliui pasirinkote įdomų neįprastą vardą. Ar jis turi kokią reikšmę ir prasmę?

Ansamblis ilgai rinkosi vardą. Kai tik nutarėm, kad pavadinsime "Kaimas", prisiminėm, kad jau yra "Antras kaimas" Chicagoje. Kai visiems patiko "Sutartinė", pasirodė to paties vardo vienetas New Yorke. Supratome, kad reikia "egzotikos". Pradėjom vartyt tautosakos tomus ir ypač daug dėmesio skyrėm sutartinėms. "Sodauto"

stebėta, ten kuo geriausiai laikosi lietuviškos organizacijos.

Su meile, su malda ir su darbu įprasminame naujus metus. Tegu jie būna šviesūs ir mūsų asmeniniame ir mūsų visuomeniniame gyvenime!

MUS RIŠA MEILĖ TAUTAI IR JOS KULTŪRAI

Pasikalbėjimas su Bostono etnografinio "Sodauto" ansamblio vadove Gita Kupčinskene

kaip tik ir yra vienos senos karinės sutartinės atitarinys. Pats žodis lietuvių kalboje jau nebeturi reikšmės, bet manoma, kad jis yra kilęs iš žodžio "sodas". Be to, "Sodauto" labai lengva ištarti angliškai, o mus tenka dažnai pasirodyti tarptautiniuose renginiuose. Svarbiausia — pati sutartinė mums labai graži ir malonu su ja pasirodyti.

Pirmieji ansamblio pasirodymai Bostone sudomino visuomenę. Kiek iš viso ir kur turėjote pasirodymų ir koks buvo jų pasisekimas?

Iš viso "Sodauto" ansamblis jau pasirodė apie 30 kartų. Neskaitant pasirodymų lietuvių ir amerikiečių tarpe Naujojoje Anglijoje, mūsų didžiausios išvykos Amerikoje buvo į Chicago, New Yorką, Philadelphia ir į Washingtoną. 1979 teko būti Europoje, kur pasirodėm Frankfurte, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo kongrese ir Briuselyje, to miesto 1000-ties metų jubiliejuje. Publikos reakcija paprastai būna šilta, ypač jaunimo ir vyresniųjų lietuvių tarpe.

Kas padeda jums sudaryti ansamblio pasirodymų programą ir ją paruošti?

Mūsų pasirodymų medžiagą aš surenkanti pati. O kai jau mintyse būnu sukurusi grandioziną spektaklį, pasitariu su savo vyru, instrumentinės muzikos vadovu, Aidu Kupčinsku. Jis mane sugrąžina į realybę ir padeda suprasti, kiek mano "vizijos" tikrai galime įgyvendinti. Aišku ir visi kiti ansamblio nariai galutina-

pritaria mūsų projektams ar siūlo pakeitimus.

Kas šiuo metu ansamblį sudaro?

Ansamblis yra gyvas organizmas. Sunku pasakyti bet kuriuo momentu kiek žmonių prie jo priklauso. Skaitom, kad visi, kurie bet kada dalyvavo ansamblio veikloje, dar tebeprisitaiko mums bent dvasioje. Taip žiūrint, ansamblis nepaprastai gausus. Šiuo metu programoje dalyvauja tarp 15 ir 19 asmenų. Amžiumi mes apimam maždaug nuo 20-ties metų iki 50 metų.

Ansamblyje dalyvavo įdomi savo balsu ir atlikimu lietuvių kilmės amerikietė. Ar ji su ansambliu tebedainuoja?

Kotryna Rhoda, mūsų solistė, trečios kartos lietuvaite, dar tebedainuoja su mumis. Jinai atvažiuoja į repeticijas beveik kas penktadienį iš Maine valstijos, kur jinai gyvena ir bando verstis dainuodama ir grodama kavinėse. Naujausios mūsų įdomybės, — tai jauna amerikiečių smuikininkų pora — vyras ir žmona, kurie susižavėjo ansamblio veikla ir žada praturtinti mūsų muzikantų repertuarą.

Ar dedamos pastangos į ansamblį įtraukti priaugantį jaunimą, studentus?

Ansamblis niekada neskelbė įstoimo konkurso ir organizuotai nesistengė įtraukti naujų narių, nors ne vieną mums žinomą "gerą dainininką" esame asmeniškai užkalbinę. Pas mus ateina žmonės, kuriems patinka dainuoti. Kažkaip savaime mes vieni kitus suradome. Praeitę es-

me turėję ir moksleivių. Kiek sunkiau su studentais, kurie paprastai būna labai užsiėmę. Mums svarbu, kad visi žinotų, jog ansamblis nėra uždaras ratas.

Bostone ir apylinkėse yra muzikinį literatūrinį ir teatralinį pasirodymą turinčių žmonių. Ar pasinaudojate jų žiniomis, sudarant ir paruošiant ansamblio programas?

"Sodauto" neoficialiai prisidėjo prie Gustaičių ruošto spektaklio "Sėkminių vainiko". Kai kurie ansamblečiai vaidino pagrindinėse rolėse, o kiti dalyvavo dainininkų būryje. Tai buvo mums visiems gera mokykla. Be to, mes visada mielai išklausome Bostone gyvenančių specialistų nuomonės ir kartais patys ieškom ne vien tik Bostono, bet ir kitų vietovių žinovų patarimų. Tuo pačiu "Sodauto" stengiasi sukurti savo ypatingą charakterį, kuris skiriasi nuo įprastų chorų arba aktorių vienetų. Ansamblio tikslas yra parodyti gyvą dainą. Toks užsimojimas reikalauja ir muzikinio sugebėjimo, ir šiek tiek natūralios vaidybos.

Ansamblio nariai savo užsiėmimu ir amžiumi yra gana įvairūs. Kaip jums pavyko juos suburti į vieną vienetą?

Mūsų pagrindinis turtas — lietuvių liaudies daina pavilija ansamblečius. Lietuvos kaimuose visi dainavo. Jaunesni be jokio muzikinio pasiruošimo, be jokių padaugintų žodžių išmokdavo dainas, besiklausydami vyresniųjų. Tad labai natūralu, kad mūsų ansamblyje yra įvairaus amžiaus žmonij su įvairiais gyvenimo patyrimais. Mus riša meilė tautai, jos praeičiai ir jos kultūrai. Tie ryšiai savaime tarp mūsų egzistuoja. Mums nereikia dirbtinai jų sukurti.

Vadovaujant didesnės apimties vienetui, paprastai atsiranda tam tikrų sunkumų. Su kokiais sunkumais tenka jums susidurti ir kaip juos nugalite? Ar reikia pagalbos ir kokios?

Visų lietuvių dejonė, gyvenant dviejose kultūrose, yra laiko stoka. Nežinau, ar kas gali ansambliui ta bėda išspręsti. "Sodauto" susideda vien iš mėgėjų, kurie repetuoja ir pasirodo savo laisvalaikio be jokio atlyginimo. Kartais būna ramesni laikotar-

(nukelta į 4 psl.)



Tautinių šokių kursų dalyviai Dainavos stovykloje 1986 metų vasarą. Nuotr. A. Dziko



Kaip matyti, būta daug ir įvairių Lietuvos christianizacijos pavėlavimo priežasčių. Vienos jų buvo grynai gamtinės (geografinės), kitos asmeninės, dar kitos religinės, tautinės, kultūrinės, net politinės. Atsekti, kurios šių priežasčių buvo svarbesnės, labiausiai nulėmusios christianizacijos pavėlavimą, šiandien būtų nelengva, o gal net iš viso neįgalima. Dėl to ir kaltė dėl šito pavėlavimo, suprantama, krinta ne vienam kuriam veiksnui, bet visiems.

III. KRIKŠČIONYBĖS ĮVEDIMO PAVĖLAVIMAS

(PASEKOS)

Tautos, pavėlavusios įsijungti į krikščionybę, yra praradusios daug brangaus laiko savo kultūriniam išsivystimui ir yra net susilpnėjusios grynai tautiniam atžvilgiu. Kaip tik tokį nuostolį teko turėti ir lietuvių tautai, įsijungusiai į krikš-

čionių bendruomenę žymiai vėliau už savo kaimynus.

Prof. St. Šalkauskis

Nepaprastame krikščionybės suėlavime lietuvių tautai glūdi skaudūs jos istorinio likimo padariniai.

Dr. Z. Ivinskis

Su krikščionybės įvedimo pavėlavimu siejasi skaudūs politiniai, kultūriniai tautiniai ir net religiniai mūsų tautos nuostoliai. Šitie nuostoliai kyla iš to, kad kaip tik dėl christianizacijos pavėlavimo: 1. Pabaltijy galėjo įsikurti ir įsistiprinti vokiečių ordinais ir ištisus šimtmečius su Lietuva kovoti: tos kovos nuolino lietuvių tautą ir išsėmė jos kūrybinę energiją; 2. Lietuvoje įsigalėjo rusiškoji kultūra, palaužusi savosios kultūros gajumą ir padėjusi pirmąjį kartą ištautėti Lietuvos didikams, ir 3. su lenkais buvo užmegzti glaudūs politiniai ryšiai — personalinė unija, privedusi pagaliau prie realinės unijos, su kuria atėjo politinis ir kultūrinis mūsų tautos dekadansas.

1. Vokiečių ordinų įsikūrimas ir kovos su jais

Nereikia daug įrodinėti, kad vokiečių ordinų įsikūrimas Pabaltijy beveik išimtinai priklausė nuo krikščionybės pavėlavimo aiškių kraštuose. Vargiai Livonijos vokiečių kolonijai būtų buvęs reikalingas kalavijuočių ordino steigimas, jeigu vietinės gentys būtų buvusios anksčiau taikingųjų misininkų pakrikštytos. Jeigu vis dėlto ši kolonija, jausdama pavojų ir iš pakrikštytųjų aiškių pusės, būtų buvusi priversta įsisteigti kokią nors militarinę pajėgą, tai ši jokia būdu nebūtų galėjusi naudotis riterių ordinų teisėmis, prieš pagoniškąsias sritis leidžiančiomis kryžiaus karus ir tuo pačiu užtikrinančiomis viso krikščioniškojo pasaulio karinę pagalbą. Viso to neturėdama, Livonijos vokiečių kolonijos karinė pajėga jokia būdu nebūtų įstengusi nukariauti latvių ir estų: priešingai, karingi aiščiai juos, kaip

X amžiuje skandinavų kolonistus, būtų galėję visai išvyti iš Livonijos. Net ir tuo atveju, jei karinė Livonijos vokiečių kolonijos pajėga, gal būt, vokiečių imperatorių remiama, būtų šiose srityse ilgesnį laiką išsilaikiusi ir net, sakyme, pamažu augusi, tai jos vaidmuo vis dėlto niekad nebūtų prilygęs tam vaidmeniui, kuris teko kalavijuočių ordinui. Besiorganizuojanti lietuvių valstybė, turėdama aiškių ekspansijos tendencijų ir šiaurę, jokių būdu nebūtų užleidusi Livonijos genčių nestiprioms vokiečių pajėgoms: jeigu jų nebūtų visai sunaikinusi, tai bent nustūmusi toliau į šiaurę, mažiausia — į estų žemes.

Panašiai ir antrajai karinei vokiečių pajėgai, žymiai stipresnei už pirmąją ir, be to, atlikusiai puikų karinį stažą Palestinoje ir iš dalies Vengrijoje, nebūtų buvę jokio pagrindo įsikurti kitame aiškių pašonyje, būtent — iš vakarų, jeigu prūsai ir kitos aiškių gentys būtų buvusios jau krikščioniškos. Jeigu šios pastarosios būtų priėmusios krikščionybę bent šimtmečiu anksčiau prieš ordinų įsisteigimą, sakysime — kad ir XII amžiuje, tai vokiečių (kryžiuočių) ordinas, 1224 m. išvytas iš Vengrijos, o XIII amž. gale galutina išstumtas iš Mažosios Azijos, nė mažiausio intereso nebūtų turėjęs keltis į Pabaltijį. Būdamas specialiai skirtas krikščionims saugoti nuo nekrikščionių ir šiems pastariesiems nukariauti, ką jis čia — jau krikščioniškųjų aiškių pašonyje — būtų veikęs? O jeigu tas pats Mozūry kunigaikštis Konradas, kuris, aiščiams dar pagonims esant, ji faktiškai čia atkvietė, būtų jį kvietęs kitu tikslu, būtent — sulaukyti karingų aiškių puolimus, tai šio ordino tikslas nebūtų buvęs daugiau defensyvinis, negu ofensyvinis. Jeigu jis vėliau ir būtų perėjęs prie ofensyvos, tai vis dėlto karuose su aiščiais nebūtų galėjęs naudotis platesne krikščioniškosios Europos parama. O prieš vieną ordiną aiščiai būtų įstengę atsilaukyti, ir tuo būdu jie, greičiausia, nebūtų buvę pavergti.

Net vėliau, kai tiek Livonijoje, tiek Prūsijoje ordinais buvo jau įsisteigę ir kada jų karinė veikla

prieš pagoniškus aiščius buvo jau tiek išplėtoti, kad per keliasdešimt metų tapo pavergti prūsai ir livai su latviais, tai ir tuomet lietuvių priimta krikščionybė dar būtų leidusi apvaldyti ordinų tolimesnę agresiją, o gal net priversti juos pačius išsikelti iš Pabaltijo arba, pavergtųjų prūsų ir latvių padedamiems, juos jėga iškraustyti. Šitoks ordinų apvaldymas ar net visiškai išstūmimas iš Pabaltijo būtų buvęs galimas net ir tuomet, jeigu Mindaugo įvestoji krikščionybė būtų Lietuvoje prigijusi ir išsilaikiusi. Juk ordinais tais laikais dar nebuvo reikiama įsigalėję nei Prūsijoje, nei Livonijoje; jų riteriai gyveno tik pilyse, o vokiečiai kolonistai, kurių vis dėlto dar nebuvo taip daug, gyveno aplink jas (pilis). Tuo būdu vietiniai gyventojai, gyvenę išsisklaidę įvairiose vietose, buvo sunkiai prieinami tiek karinei, tiek ir germanizacinei ordinų veiklai. Nuolatiniai kolonistų sodybų ir net pilių puldinėjimai, nusigriežimas (livoniečių) prieš kalavijuočius 1236 m. Šiaulių mityje ir pagalba lietuviams¹, o taip pat 1243 ir 1260 m. (prūsų) sukilimai rodo, kad Mindaugo laikais ordinų pavergtosios aiškių giminės dar nebuvo netekusios savo jėgų ir vienybės jausmo su lietuviams. Turint galvoje dar ir tai, kad lietuviams Mindaugo laikais tapus ir palikus krikščionimis, Vakarų Europa ordinams nebūtų teikusi jokios paramos, aiškėja, kad ir taip nestipriosiose pozicijose esą ordinais būtų pasijutę dar silpnesni — taip, kad jungtinės visų aiškių jėgos būtų įstengusios pavergtąsias gentis išvaduoti, o gal būt, ir patį ordiną privertusios visai likviduoti.

Tuo būdu „lietuvių, latvių ir prūsų tautos, jeigu savo laiku (bent iki XIII amž. pusės) būtų priėmusios krikščionybę tikėjimą, (dar) būtų galėjusios sukurti vieną ar kelias valstybes, kurios būtų nuo Vyslos iki Dauguvos nusitęsusios su savo gražiais uostais Baltijos pakraščiu...

¹ Plg. J. Štakauskas. Lietuva ir Vakarų Europa XIV-me amžiuje, 51 psl.

LOS ANGELES, CALIF.

Lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė

Lituanistinė mokykla yra mūsų ateities viltis, nes čia ne tik praplečiamos ir sutvirtinamos lietuvių kalbos žinios, bet sudaromos sąlygos lietuvių kilmės vaikams pabendrauti, susidraugauti, kad jie ir ateityje palaikytų tarpusavio ryšius. Graži tradicija lituanistinėse mokyklose — įvairūs sceniniai pastatymai, kurių tarpe ir Kalėdų eglutė su pritaikyta programa, kurioje pasirošia mokyklos jaunimas, vadovaujamas savo mokytojų. Čia turi progos pasidžiaugti vaikučiai, patys dalyvaudami programoje ar ją stebėdami, jų tėveliai bei seneliai ir visi, kuriems įdomu pamatyti, ką jaunimas sugeba atlikti.

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinėje šeštad. mokykloje Kalėdų eglutės programa buvo gruodžio 13. Trumpu žodžiu ji susirinkusius kreipėsi tėvų komiteto pirm. Gediminas Lešys, pakviesdamas mokyklos direktorių Juozą Pupių, kuriam paaiškino šio įvykio prasmę, prasišėję programėlę.

Pacių mažiausiųjų klasė, vadinama "kiškučiais" atliko įvadinę programėlės dalį pagal savo amžiaus sugebėjimus. Mokyklos chorelis skambiai sugiedojo kalėdinę giesmę "Tyliąją naktį" (J. Naujalis).

Toliau buvo suvaidintas Irenos Regienės vieno veiksmo scenos vaizdelis "Nuostabioji valanda". Į šį vaidinimą įsijungė daug vaikučių. Pasakotoja buvo Vaida Kiškutė, Laimutė - Vilija Tompauskaitė, laikrodė - Romas Kudirka. Įvairiuose lėlių vaidmenyse buvo Daina Žemaitaitytė (didžioji), Vilija Sakaitė (čiuožėja), Audra Kudirkaitė (pelytė), Aidis Kuolas (klaunas), Augis Kuolas (juokdarys), Adrijus Karaliūtė (lietuvaite), Vilija Gulbinaitė (jūrų skautė), Aušra Mulokaitė (katinas), Irena Valentinauskas (meškiukas), Petras Karuža, Justinas Wallace ir Aidis Mattis (kareivėliai). Malonu buvo girdėti vaikučių taisyklingai tariamus lietuviškus žodžius.

Dar matėme Kalėdų praeitį, kurioje šv. Marijos vaidmenyje buvo Vida Žemaitaitytė, šv. Juozapas - Romas Kudirka, trijų karalių ir gyvulių rolėse - žemesniųjų skyrių mokiniai.

Buvo giedamos kalėdinės giesmės: Kalėdų naktis, Linksmas giesmė ir Kalėdos (žodž. D. Čingaitės, muzika G. Gudauskienės).

Pagaliau senelis iš Lietuvos atvykęs išdalino dovanėles, ir čia buvo didžiausias sujudimas. Giesmė "Kalėdos Lietuvoje" (žodž. ir muzika A. Mikulskio) programėlė buvo baigta. Ją paruošė mokyt., Ona Razutienė, talkinant Danguolei Kukolienei, Virginijai Nelsienei ir Aldonai Kudirkienei. Giesmės ir šokių išmokė Linas ir Regina Polikaitis, J. Bužėnas ir Danguolė Varnienė, akompaniatorė Ona Barauskienė.

Ig. M.

KALĖDŲ VAKARONĖ

1986 gruodžio 20 vakare Los Angeles lietuviai rinkosi į nuostabią gražią išpuostą Šv. Kazimiero parapijos salę "Kalėdų vakaronės" programai. Atvykusius pasitiko tautiniais drabužiais pasipuošęs jaunimas, vidury salės užkandžiais perpildytas stalas ir balti medžiai, paskendę žvaigždžių šviesoje. Rengėjai šio vakaro buvo Los Angeles Jaunimo Sąjungos skyriaus valdyba, kurios pirmininkas yra Vilijus Žalpis.

Programoje buvo muzikos ir šokio montažas, susidedąs iš kalėdinių melodijų, lietuviškų ir tarptautinių, kurias atliko 16 žmonių choras, solistai, instrumentalistai ir šokėjai. Choras giedojo 10 lietuviškų ir 1 lietuvių kalbą išverstų kalėdinių giesmių. Solo giedojo Vita Vilkinė, Marco Teti, Daina Detorokienė, Maureen Mickienė ir Linas Polikaitis. Instrumentalistai: Maureen Mickienė — fortepijonas ir klarineta; Raimundas Mickus — smuikas; Kristina Mickutė — fleita ir Rimas Kaunas — trombonas. Su Vitos Vilkinės solo ir instrumentalistų palaida Edvardas ir Angelė Budreikos atliko šokį.

Vincas Stokas meistriškai buvo paruošęs pluoštą skaidrių, vaizduojančių Kalėdas, Australijos gamtą ir "Spindulio" šokėjus Australijoje. Kadangi daugumas šios grupės jaunų muzikų keliauvo po Australiją su "Spindulio" ansambliu, visiems buvo malonu nusikelti į netolimos praeities prisiminimus.

Atsilankę žiūrovai šiltai priėmė kiekvieną atliktą programos dalį ir negailėjo katučių. Baigus Jaunimo Sąjungos Los Angeles skyriaus vardu padėkos žodį tarė pirmininkas.

Kad ši vakaronė taip sklandžiai pavyko, reikia dėkoti visiems pasišventusiems jaunuoliams, o ypač chorvedei Vitai Vilkienei, kuri puikiai sudarino giesmininkų balsus ir net išmokė

giedoti "a capella". Programos sumanytoja ir režisierė buvo Danutė Mažeikienė, apšvietimą prižiūrėjo Julius Žukas ir John Scola. Šalia minėtų programos dalyvių, dar prisidėjo Onutė Šepikaitė, Regina Stitilytė, Dana Augutė-Scola, Gailė ir Tauras Radveniai, Regina Polikaitienė, Rita Čekanauskaitė.

Kitą dieną, gruodžio 21, Los Angeles lietuvių šaulių kuopos pakvietė, vienuolika giesmininkų pagiedojo giesmių per organizacijos suruoštas kūčias. O kūčių naktį, laikrodžiui artinantis prie dvyliktos valandos vidurnakčio, instrumentalistai ir giesmininkai giedojo kalėdines giesmes. Šv. Kazimiero paprap. bažnyčioje, nuteikdami visus besirenkančius berniukų mišioms šventiška, jaukia, kalėdine nuotaika.

Dalilė Polikaitienė

o-

Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje per pereinamus metus Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai surinkta 11,657 dol. Balso vajuos metu surinkta 8,484 dol. 1986 m. Kalėdų švenčių proga parapijai suaukota 24,340 dol.

1986 metais Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje susituokė 8 poros, pakrikštyta 15 kūdikių, pirmąją komuniją priėmė 20 vaikučių, sutvirtinimo sakramentą priėmė 63 asmenys, mirė 25 parapiečiai.

Vakaronę Tautiniuose Namuose sausio 16, penktadienį, 7:30 val. vak. rengia Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkė kartu su Jaunimo Sąjunga. Tema: Vilijus Žalpis viešnagė pas Punsko lietuvių. Pasakaita su skaidrėmis, lietuviškomis dainomis ir rankdarbių paroda.

Tautinių Namų 25 metų sukakties minėjimą Lietuvių Tautiniuose



"Kalėdų vakaronės" programos dalyviai iš k. I-moje eilėje: Danutė Mažeikienė, Rita Čekanauskaitė, Regina Polikaitienė, Gailė Redvenytė, Vida Vilkinė, Dana Scola, Onutė Šepikaitė, Angelė Budreikienė, Regina Stitilytė, Daina Detorokienė, II-oje eilėje: Rimas Kaunas, Linas Polikaitis, Vilijus Žalpis, Tauras Radvinis, Marco Teti ir Edvardas Budreika, III-oje eilėje instrumentalistai: Kristina Mickutė, Maureen Mickienė ir Raimundas Mickus. Nuotr. Pr. Gasparonio

tinė Sąjunga rengia sausio 17, šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje.

Los Angeles birutietės sausio 25, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje rengia balių koncertą.

Politinių studijų savaitgalis, rengiamas Lietuvių Fronto Bičiulių, įvyks sausio 31 ir vasario 1. Seminarai ir diskusijos vyks Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje.

Lietuvos dukterys savo renginį ruošia vasario 8 d. sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas rengiamas vasario 15, sekmadienį. Mišios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 10:30 val. ryto. Po to iškilminga akademija parapijos salėje.

37-OSIOS SPORTO ŽAIDYNĖS NEW YORKE

37-osios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks 1987 gegužės 16 - 17, New Yorke.

ir kėgliavimo (bowling) pirmenybės.

ŠALFASS-gos Centro Valdybos pavedimu žaidynes vykdys New Yoko Atletų klubas. Programoje: krepšinio, tinklinio, šachmatų, plaukimo, raketbolo

Dar nenuspręsta kur ir kada vyks ledo rutulio pirmenybės ir ar į žaidynių programą bus įtraukta stalo teniso varžybos.

Smulkesnės informacijos bus praneštos visiems sporto klubams ir skelbiamos spaudoje.

ŠALFASS-gos
Centro Valdybva

— Paryžiaus lietuvių veikloje pirmame pusmety žymimos šios datos: sausio 11, vasario 8, kovo 7 (Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas ir šv. Kazimiero šventė), balandžio 5, gegužės 17 (Motinos dienos šventė) ir birželio 28.



1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ 13 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

13 dienų — Lietuva
Kelionė 527 — gegužės 27 - birželio 9 — \$1,549
Vilniuje 10 dienų

14 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 722 — liepos 22 - rugpj. 4 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas
Kelionė 303 — Kaziuko mugė
kovo 3 - 17 — \$1,229
Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 505 — gegužės 5 - 20 — \$1,699
Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija
Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1

20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Baltika" festivalis
Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — jaunimo grupė — \$2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky 1, Leningrade 2, Baltijos jūroje laivu nuo Helsinkio iki Talino

10 - 16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

11 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas
Kelionė 421 — balandžio 21 — gegužės 1 — \$1,449
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 1, Liuksemburge 1

13 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 513A — gegužės 12 - 25 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2

13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija
Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — \$1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija
Kelionė 511 — gegužės 11 - 25 — \$1,879
Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2, Prahoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 514 — gegužės 14 - 28 — \$1,699
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinkyje 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 513 — gegužės 13 - 28 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3, Krokuvoje 2, Čechochovoje 1

10 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE
10 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 510 — gegužės 10 - 19 — \$1,549
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Milane 1

11 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — \$1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 426 — balandžio 26 - gegužės 8 — \$1,829
Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

MUS RIŠA MEILĖ TAUTAI IR JOS KULTŪRAI

(atkelta iš 3 psl.)

pie, kartais susirenka visa eilė pasirodymų vienas po kito. Taipogi ansamblin įstoja vis nauji nariai, nes smagiai dainuoti dideliam būryje.

Pasidaro sunku tolimoms lietuvių kolonijom finansuoti mūsų keliones. Kartais siūlo vežtis rinktinę grupę: tokiu atveju mes turime atsisakyti, nes "Sodauto" neturi žvaigždžių. Visi nariai svarbūs, visi lygūs. Nenorime atstumti nei vieno, kuris sąžiningai lanko repetitijas. Žodžiu, mūsų bėdos — visos Amerikos bėdos: laikas ir pinigai.

Kokie ansamblio ateities planai?

Be visų numatytų pasirodymų, ansamblis yra įsipareigojęs prisidėti prie projekto, kuris besivysta Nashua, New Hampshire, mokyklose. Ten du mokytojai svajoja surinkti lietuvių kilmės ir šiaip susidomėjusius

jaunuolius ir paruošti lietuvišką programą, kurią atliks visose mokyklose ir senelių prieglaudose. Spektaklis įvyks 1988 metų pavasarį, bet jau dabar kalbama apie pamokas, gal net įrašymą vaizdajuosčių, kurias atliks "Sodauto" nariai.

Dar viena tolima svajonė — išleisti antrą plokštelę. Pirmą plokštelę buvo — "Motulės dainos", kuri plačiau supažindino lietuvių visuomenę su Gražinos Gustaitytės - Krivickienės ir Viktoro Petravičiaus rinkiniu. Tos plokštelės išleidimą finansavo Klara Embergaitė-Mrogowius iš Vokietijos. Antrosios plokštelės turinį sudarytų Sodauto repertuaro mėgiamiausios dainos ir šokiai.

o-

Dėkui Gitai už įdomias informacijas apie "Sodauto" ansamblį. Linkime jai ir jos vadovaujamam ansamblui gero pasisekimo.

(k.n.)

80 METŲ NUO PIRMOSIOS LIETUVIŲ DAILĖS PARODOS

Tautinis atgimimas, prasidėjęs 1883 metais su "Aušros" pasirodymu, labai greitai plito. Pirmiausia jis palietė literatūrą, nes literatūra tiesiogiai ir tarnavo tautiniam atgimimui. 19 amžiaus gale jau išsijudina ir lietuvių muzika, vaidinimai. Kau- ne 19 amžiaus gale jau veikė Juo- zo Naujalo vadovaujamas slap- tas choras, Palangoje 1896 me- tais suvaidinta "Keturakio kome- dija "Amerika pirtyje".

Tai buvo spaudos draudimo laikas — buvo uždrausta lotyniš- komis raidėmis spaudinti lietu- viškas knygas. Tauta pasiprieši- no draudimui, slapta Tilžėje spausdino knygas ir laikraščius. Tai ugdė tautoje dinamizmą ir patriotizmą. Kai 1904 metais atšaukė spaudos draudimą, kultūrinis gyvenimas jau augo šuoliu — organizavosi chorai, visame krašte vyko vaidinimai — lietuviški vakarai. Šalia vai- dinimo buvo ir tautiniai šokiai. 1905 metais vasario 6 įvyko pir- masis lietuviškas vakaras. Šalia vaidinimo buvo ir tautiniai šo- kiai. 1905 gruodžio 2 įkurta Lie- tuvių Mokslo Draugija. 1906 lapkričio 6 pastatyta pirmoji lie- tuviška opera Miko Petrausko "Birutė".

Didelės reikšmės turėjo ir 1905 metų revoliucija. Tų metų gruodžio mėnesį sušauktas Vil- niaus didysis seimas, kuriame dalyvavo 2000 delegatų. Paver- ta užguita tauta jau kėlėsi ir rei- kalavo savo teisių.

Tautinis atgimimas palietė ir lietuvių dailininkus, kurių dau- guma tada studijavo įvairiose akademijose: Petrapilyje, Varšu- voje, Krokuvoje, Paryžiuje, Miunchene, Lietuvoje meno mokyklos tada nebuvo.

Taip 1907 metais sausio 9 Vil- niuje, inž. Petro Vileišio namuo- se Antakalnyje buvo atidaryta pirmoji lietuvių dailės paroda. Ją atidarė aušrininkas dr. Jonas Ba- sanavičius. Į atidarymą specialiai iš Petrapilio buvo atvykęs Mai- ronis, pats svarbiausias tautinio atgimimo poetas.

Paroda tęsėsi porą mėnesių. Jos reikšmė buvo didelė. Ji ska- tino lietuvių dailininkų kūrybą, subūrė pačius dailininkus į meno draugiją. Ta meno draugija buvo įkurta 1907 metais rugsėjo 2. Nuo tada pradėtos rengti me- tinės dailės parodos. Taip savo tautoje išpopuliarėjo lietuvių dailininkai.

Lenkų meno draugijos pavyzdžiai

Lietuvių dailininkus organi-

zuotis ir savo parodas rengti pa- skatino lenkų meno draugijų pa- vyzdžiai.

1795 metais žlugus Lietuvos - Lenkijos valstybei, Lenkiją pasi- dalijo kaimynai — Rusija, Prusi- ja ir Austrija. Didieji Lenkijos centrai buvo Varšuva ir Kroku- va. Varšuvą okupavo Rusija, o Krokuva — Austrija.

Lenkai ir tokiose sąlygose su- gebėjo organizuoti ir ugdyti savo kultūrinį gyvenimą. Lenkų dai- lei ugdyti jie suorganizavo meno draugijas. Tokios draugijos atski- rai veikė Varšuvoje ir Krokuvo- je. Tos draugijos turėdavo labai daug narių, kurie mokėdavo na- rio mokesčius. Iš tų surinktų pi- nigų jau organizavo savo dailę ir rėmė lenkus dailininkus. Pa- vyzdžiui, tokia Krokuvos meno draugija turėjo 20,000 narių. Draugija surengdavo savo meti- nes parodas ir nupirkdavo visus kūrinius. Tada juos išdalindavo lenkiškom įstaigom — mokyk- lom, valsčiams raštinėm ir net klebonijom.

Nemaža lietuvių studijavo Krokuvos universitete ir meno akademijoje. Jie buvo susiorga- nizavę į lietuvišką studentų draugiją. Ten ir kilo mintis suor- ganizuoti lietuvių dailę remti draugiją ir surengti pirmąją pa- rodą.

Draugijos įkūrimo reikalą pir- masis iškėlė Petras Rimša, kuris tada skulptūrą studijavo Kroku- voje. Jis "Vilniaus žinių" dien- raštyje išspausdino straipsnį "Laikas susiprasti". Į jo straipsnį atsiliepė dailininkai, studentai ir taip pat pritarė dailės parodai.

Parodos organizatoriai

P. Rimšos sumanymui pritarė ir M. K. Čiurlionis, A. Jaroše- vičius, A. Žmuidzinavičius, K. Šklėris, P. Kalpokas, J. Zikaras ir kiti lietuvių dailininkai ir meno mokyklų mokiniai. Ypač tuo reikalu susidomėjo Antanas Žmuidzinavičius, kuris tuo metu studijavo Paryžiuje. 1906 metų vasarį jis atvažiavo į Vilnių ir at- sidėjo tik parodos ir meno drau- gijos organizavimui.

1906 metų spalio mėnesį buvo sudarytas parodos rengimo ko- mitetas, į kurį įėjo įvairių profe- sijų žmonės. Komitetas kreipėsi į visuomenę, prašydamas siųsti meno kūrinius ir pinigų parodos išlaidoms padengti.

Ši idėja rado platų atgarsį to meto inteligentų tarpe. Iš Zara- sų dr. D. Bukantas atsiuntė 100 rublių. Tie pinigai buvo atidėti jo vestuvių vaišėm. Savo laiške



Amerikos Balso lietuviškojo skyriaus redaktorius Jurgis Blekaitis atsisveikina su savo bendradarbiais. Iš k. Kristina Nakienė, Rita Baltušytė-Ormsby ir Jolanta Raslavičiūtė.

AMERIKOS BALSAS ATSIŠVEIKINO SU JURGIU BLEKAIČIU

Amerikos Balso radijas pro- gramas lietuvių kalba į Lietuvą pradėjo transliuoti 1951 metų vasario 16 dieną. Per tuos beveik 36 metus programos nebuvo nutrūkusios nei vienai dienai. tik iš pirmųjų štabo narių, progra- mas pradėjusių paruošti dar New Yorke, šiandien nei vieno nebėra tarnyboje. Kalbininkas L. Dambriūnas, tik spėjęs 1976 m. pasitraukti į pensiją, tais pačiais metais iškeliavo amžinybėn. Šiandien pensijoje pirmasis ir ilgametis lietuvių tar- nybos viršininkas dr. Kostas Jurgėla, po jo buvęs viršininkas Antanas Vaičiulaitis. Praeitą pa- vasarį pensijon pasitraukė ir trečiasis lietuvių tarnybos virši- ninkas Alfąs Petrutis ir į jo vietą atėjo Romas Sakadolskis, buvęs AB Chicagos biuro pareigūnas.

Lietuvių tarnyboje šiandien nebėra ir kitų pirmųjų: Povilo Labanausko, Juozo Laučkos, Barboros Darlienės, Juozo Vitėno, Š. m. sausio 2 į užsitar- nautą poilsį pasitraukė ir pasku- tinis AB lietuvių tarnybos pirmūnas, 1952 metais laisvai samdomu tarnautoju pradėjęs dirbti žinomas režisierius ir poe- tas Jurgis Blekaitis. 1956 m. jis buvo paskirtas etatiniu tarnauto- ju ir Amerikos Balse išdirbo per 30 metų, paskutinį dešimtį būdamas lietuviškų laidų vyr. redaktorium. Tuo J. Blekaičiui tarnyboje teko pakelti patį sun- kiausią ir atsakingiausią pareigų krūvį. Bet jis tas pareigas ėjo atidžiai ir labai kruopščiai, ir vi-

jis paaiškino, kad dabar vestuvės bus be vaišių.

Didieji pirmosios parodos or- ganizatoriai buvo A. Žmuidzina- vičius, M. K. Čiurlionis ir P. Ri- mša. (p.j.)

Bus daugiau

sų bendradarbių nusipelnė la- bai gerbiamo asmens ir didelio toleranto vardą.

Atsisveikinimas su Jurgiu Ble- kaičiu įvyko penktadienį, sausio 2 d., pasibaigus tarnybos valan- doms. Šalia lietuvių tarnybos pa- reigūnų, kurią dabar sudaro dau- gumoj jauni, čia ar okup. Lietu- voje mokslus baigę žmonės, atsi- sveikinime dalyvavo kiti Ameri- kos Balso įvairiuose skyriuose dirbantys lietuviai, dalis AB lat- vių ir estų tarnybų narių. Euro- pos padaliniiui atstovavo Euro- pos padalinio viršininko pava- duotojas Joseph Buday, kuris savo kalboje Jurgį Blekaitį įverti- no kaip išskirtinai darbštų asmenį ir kartu didelį tolerantą.

Lietuvių skyriaus viršininkas Romas Sakadolskis, tarnybai au- kojęs septynias dienas savaitėje, pabrėžė, kad J. Blekaitis, dirb- damas Amerikos Balse, savo pla- tų talentą daugiau kaip per 30 metų paskyrė Lietuvai ir jos žmonėms, radijo bangomis in- formuodamas tautą ne tik apie tai, kas dedasi politiniame pa- saulio gyvenime, bet pateikda- mas žinių ir iš laisvojo pasaulio lietuvių veiklos. Kartu tenka pa- minėti, kad išleistuvėse dalyva- vo ir paskutinis pabėgėlis iš Lie- tuvos rašytojas Saulius Kondro- tas, kuris gyvendamas Lietuvoje taip pat buvo AB klausytojas.

Kadangi J. Blekaitis teatrine karjerą pradėjo Vilniuje, tai jo bendradarbiai išleistuvių proga jam įteikė Lietuvos dailininko V. Kalinausko Vilniaus vaizdų grafikos paveikslą. Tuo tarpu savo žodyje J. Blekaitis ypač pabrėžė tai, kad dirbdamas AB jis čia su- sirado ir ištikimąją savo žmoną mokytojos Gražinos Čėsnaitytės asmenyje. Dabar pasitraukęs į užsipelnytą poilsį pasiruošęs ga-

limai daugiau laiko skirti kūrybi- niam darbui, atsiminimuose sugrįžti į Lietuvos teatro praeitį, aprašyti Henriką Kačinską, Al- girdą Jakševičių ir kitus mūsų teatro milžinus, taip pat paskirti daugiau laiko jo pamėgtai poezi- jai ir kitiems raštams. J. Ble- kaičiui iš širdies visi sugiedojo "Ilgiausių metų".

Prisiminęs tarnyboje kartu su Jurgiu praleistas valandas, aš re- giu jį pirmoje eilėje gaudantį žinias apie popiežių Joną Paulių II, nes pasak J. Blekaičio, nors ir kauresnių pažįturų asmens, to- kios žinios turi būti perduotos katalikiškai tautai pirmoje eilėje. Svarbų dėmesį jis skyrė informaci- joms apie disidentus ir aplamai tiems, kurie kovoja prieš vieno- kią ar kitokią diktatūrą. Kadangi ir pats buvo pasitraukęs nuo rau- donųjų siaubo, daugiau kaip 30 metų savo gyvenimo paskyrė in- formuodamas tautą, kuom gere- snis bei patrauklesnis yra laisva- sis pasaulis ir demokratinė siste- ma nuo komunisticinės dik- tatūros.

VI. R.

NEW BRITAIN, CONN.

Gintaro klubas

Vienintelis lietuvių New Bri- tain, Conn., Gintaro klubas (Amber Club) randasi 90 John Street. Yra atidaras kasdien nuo 11 val., o šeštadieniais nuo 9 val. ryto.

Jame pastoviai lankosi vy- resnės kartos nariai ir svečiai. Žiemos ir rudens metu jie lošia kortomis ar žaidžia kitokius žai- dimus, pasiūnėkūuoja ir priside- da prie klubo tvarkos ir aptar- navimo, o dirbantieji klubo na- riai — lankosi vakarais.

Gruodžio 11 įvyko metinis klubo narių susirinkimas. Nau- juoju klubo pirmininku yra iš- rinktas Antanas Yankauskas, o buvęs pirmininku Aleksas No- reika liko vicepir-ku. Sekre- torium — Juozas Balčiūnas, išdininku — Jonas Valengevich. Saugotojų komisijon, dviem metms išrinkta Eugene Schmidt ir Juozas Seiberis. Kandidatu liko Brian Thibeault. Komisijos pirmininku palieka Adomas Sa- dauskas.

Naujasis pirmininkas per sau- sio mėnesį nori pravesti naujų narių kluban verbavimą ir kviečia New Britain ir apy- linkėse gyvenančius tautiečius ne tik lankytis klube, bet ir būti klubo nariais.

Juozas Balčiūnas



— Dramos konkursas, pa- skelbtas Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komiteto, susilaukė keturių veikalų. Su jais dabar su- sipažįsta vertinimo komisija: Čes- slovas Grincevičius — pirminin- kas, Nijolė Martinaitytė, Živilė Šilgalienė, prof. Bronius Vaske- lis ir Zita Visockienė.

— Liną Kojelį, specialų prezi- dento asistentą, viceprezidentas George Bush specialiose cere- monijose sausio 15 prisaikdino kaip laivyno rezervu karininką. Rezervo karininko laipsnui gau- ti reikia išlaikyti nustatytus egza- minus.

— Vatikano paštas nutarė iš- leisti jubiliejinus ženklus Lietu- vos krikščionybės 600 metų su- kakties proga. Pašto ženklų auto- rius — dail. Vytautas Virkau.

— "Sidabrinė diena", A. Kai- rio trijų veiksmų komedija, "Ait- varo" teatro grupės statoma To- ronto Lietuvių Namuose sausio 18.

— "Mūsų Vaikas" admini- stracija praneša, kad pradėdant sekančiu numeriu leidinys bus siunčiamas tik tiems asmenims, kurie yra grąžinę vieną iš apklaui- sinėjimo formelių, ar parašę laišką. Leidinys skiriamas jaunoms šeimoms su mažamečiais vai- kais. Paruošia Montessori moky- tojos, finansuoja LB Švietimo Taryba, Montessori taryba ir skaitytojų aukos.

— Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vadovybė per savo prezidentą Paulių P. Dargį ir sekretorę G. Meiliūniene, šve- nių proga atsiuntė 50 dol. dova- ną ir gražius sveikinimus, įver- tindami Darbininko palankumą Susivienijimui. Darbininko ad- ministracija nuoširdžiai dėkoja.

— Dr. Juozas Kaskelis, gyve- nęs Kanadoje, mirė lapkričio 22 Toronto slaugymo namuose. Palaidotas lietuvių kapinėse. Kurį laiką buvo pavergtų tautų federacijos pirmininku, tai jo lai- dotuvėse dalyvavo ir kitų tauty- bių atstovai. Nepriklausomoje Lietuvoje velionis dalyvavo vi- suomeniniam ir politiniam gyve- nime.

— Lietuvių Filatelistų drau- gija "Lietuva" visuotiniame na- rių susirinkime gruodžio 7 išsi- rinko dvejiems metams naują valdybą. Valdybos nariai pasi- skirstė pareigomis: Jonas Vari- akojis — pirmininkas, Jonas Adomėnas — I vicepirmininkas spaudos reikalams, Antanas Be- leška — II vicepirmininkas me- niniams reikalams, Aleksas Za- kas — išdininkas, Kazys Roza- skas — biuletenio administrato- rius, Viktoras Lesniauskas — sekretorius ir Jonas Augustinijus — numizmatikos atstovas.

— Julius Špakevičius pastebi, kad Darbininke (1986 m. Nr. 40) aprašant Lietuvos krikšto sukak- ties ženkluką, įsivėlė klaida. Iš- spausdinta tik 5,500 lapelių, o ne 56,500.

— Nauji Darbininko skaityto- jai: J. Garla, Juno Beach, Fla. Užsakė kitiems: R. Česna- vičienė, Richmond Hill, N.Y. — T. Lora, Ozone Park, N.Y., K. Šliogerienė, Marlborough, CT. — L. Pierce, Rochester, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Nau- jiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — vi- siems 20 dol. metams.

DR. SAULIUS CIBAS — GYDYTOJAS PATALOGAS

Saulius Edmundas Cibas, lie- tuviškai visuomenei pažįstamas kaip pianistas, lapkričio mėnesį išlaikė patologijos specialybės egzaminus ir gavo patologijos daktaro diplomą.

Jis studijavo chemiją Harvar- do universitete (BA 1978), o me- dicinos mokslus taip pat Harvar- do universitete baigė 1982 me- tais.

Pasirinkęs patologo special- ybę, ketverių metų praktiką atli- ko Brigham & Women's ligo- ninėje Bostone ir Sloan-Ketter- ing Cancer institute New Yor- ke.

Nuolatiniam darbui grįžta į Bostoną, kur jau susitarė su Bri- ghams & Women's ligonine. Prieš pradėdant pastovų darbą, tris mėnesius (sausio - kovo mėn.) dar gilinsis ginekologinė patologijoje Armed Forces Institute of Pathology, Washington, D.C.

Sauliui nesvetimas ir spaudos darbas. Jis yra parašęs nemažai straipsnių apie savo tyrinėjimus įvairiuose medicinos žurnaluose.



Dr. Saulius E. Cibas

Saulius su pasižymėjimu yra baigęs lituanistinę mokyklą Bos- tone, šokes tautinius šokus, lankėsi Lietuvoje ir mieliai talki- na solistams kaip akompaniatio- rius.

Linkime gero pasisekimo savo profesijoje ir aktyviai įsijungti į lietuvišką gyvenimą.

A. Ž.

KELIONĖ Į ROMĄ IR ITALIJĄ

DALYVAUTI LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJAUS IR ARKIVYSKUPO JURGIO MATULAČIO BEATIFIKACIJOS IŠKILMĖSE BIRŽELIO 17 D. - LIEPOS 1 D., 1987 M.

15 DIENŲ KELIONĖ - PIRMOS KLASĖS VIEŠBUČIAI - KAINA \$1600

Skrendame "Alitalia" iš Bostono arba iš New Yorko į Milaną. Grįžtame iš Romos į Bostoną arba į New Yorką.

Aplankome Milaną, Como ežerą* (*nakvojame dvi naktis), Lugano (Šveicarija), Veroną, Veneciją,* Paduą, Florenciją,* Assisi, Sorrento,* Capri Salą, Pompelį, ir Romą, kur nakvojame 5 naktis ir dalyvaujame Jubiliejaus ir Beatifikacijos iškilmėse.

Kelionę organizuoja žemiau minėti Kunigų Vienybės nariai. Del platesnės infor- macijos skambinti arba rašyti:

REV. ALBERT KONTAUTAS
(Tel. (617) 268-0353)

ST. PETER CHURCH
50 ORTON-MAROTTA WAY
SOUTH BOSTON, MA 02127

REV. FRANCIS KARVELIS
(T. (203) 754 - 1557)

ST. JOSEPH RECTORY
46 CONGRESS AVE.
WATERBURY, CT 06708

REV. ALBERT KARALIS
(T. (203) 624 - 8085)

ST. CASIMIR RECTORY
339 GREEN STREET
NEW HAVEN, CT 06511

REV. JOHN RIKTERAITIS
(T. (203) 224 - 0341)

ST. ANDREW CHURCH
396 CHURCH STREET
P.O. BOX 515
NEW BRITAIN, CT 06050

KALĖDINĖS DOVANOS

Besitariant Kalėdoms, siūlome papigintomis kainomis šiuos leidinius:

Lithuania 700 Years — 15 dol. (vietoj 18 dol.), Dail. Puzino kūrinių albumas — 20 dol. (buvo 25 dol.), Dail. J. Juodžio ir J. Bagdono albumai — 10 dol. (buvo 14 dol.), J. Gliados romanas "Kovo ketvirtoji" ir A. Gailiūšo "Visai atsitinka" už 10 dol. (buvo 14 dol.), A. Rannit — M. K. Čiurlionio albumas — 25 dol., A. ir A. Tamošaičių — Lithuanian National Costume — 27 dol., Straumannio — Fire and Night — 20 dol., J. Gliados — Agony — 12 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PAKELIAMOS KAINOS

Lithuanian Cookery pakeliamas iš 8 dol. į 10 dol., Lithuanian - English žodynas iš 8 dol. į 9 dol., English - Lithuanian žodynas iš 8 į 9 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol.

Darbininko prenumerata 1987 metais kainuos 20 dol. Už kalendorių — laisva auka pagal skaitytojų nuožirą. Visi kviečiami savo auką prisidėti ir palengvinti laikraščio leidimą.

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GRAŽUS KASDIEN NUPLĖSIAMAS KALENDORIUS

Sieninis 1987 metų kalendorius, su lietuviška vytimi lentelėje su kiekviena dieną nuplėšiamą lapelį. Kitoje lapelio pusėje surašyti įvairūs ir įdomūs skaitiniai. Dienų skaičiai dideli, iš tolo matomi. Kalendoriaus kaina 8 dol., persiuntimui dar reikia pridėti 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KNYGOS JAUNIMO SKAITYMAMS

Pasakos ir padavimai iš Lietuvos — 5 dol.

Močiutės pasakos — 5 dol.

Jėzus su mumis — 4 dol.

Pratimai religiniams klausimams — 4 dol.

Pasikalbėjimai, Dieve — 2 dol.

Šv. Kazimieras — 2 dol.

Visos knygos tik dabar gautos.

Kreiptis į Darbininko spaudo kioską: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.



Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol. 1 colių bronzinis — 15 dol. 1 colių gryno sidabro — 50 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS SIŪLO LIETUVIŲ KALBOS PROGRAMĄ KOMPIUTERIAMS

Jau nuo dienos, kada atsirado asmeniniai kompiuteriai ir lietuviai pradėjo jais naudotis, rūpėjo tokius kompiuterius pritaikyti ir lietuviškam darbui. Kaip anksčiau buvo rašomoms mašinėlėms pritaikytas šriftas, taip dabar daugelis norėtų, kad savo mažų kompiuterių galėtų ekrane rašyti lietuviškais ženklais ir kad būtų galima visą kompiuteryje sukurtą tekstą atspausdinti lietuvišku šriftu.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvos vyčių veikloje

Lietuvos vyčių trečios kuopos lapkričio 9 dienos susirinkime kuopos dvasios vadas kun. Eugene Wassel prisaikdino spalio 5 dienos susirinkime išrinktos naujos valdybos narius.

Nutarta šiais metais vietoje kalėdinio pobūvio organizuoti išvyką į Atlantic City. Šią kelionę sutiko organizuoti geriausiomis sąlygomis Margareta Petronis. Kelionė buvo gruodžio 7. Alkiui ir troškuliui numalšinti važiuojant autobusų pasirūpino John ir Agnes Mickūnai bei Walter ir Irene Sveklos. Visi buvo patenkinti, nes be kelionės išlaidų, kurios buvo apmokėtos iš kuopos išdo, kiekvienas dar gavo pinigais ir kuponais iš kazino dėl maisto.

Gruodžio 14 dienos susirinkime Lietuvos vyčiai nutarė įrengti Šv. Kazimiero bažnyčioje medžio skulptūrą "Rūpintojėlis". Nutarta kovo 1 šv. Kazimiero šventės metu iškilmingai paminėti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį. Po susirinkimo atšvestos Kūčios. Jų ruošimu rūpinosi Viktoras Stepalovičius. Prie maisto paruošimo daug prisidėjo F. Downy, A. Binkienė. Visi buvo patenkinti įvairiu ir skaniu maistu.

Džiaugiamės, kad pasitraukusi į užtarnautą poilsį, iš New Yorko į Philadelphia sugrįžo Lietuvos vyčių garbės narė Helen Shields, čia geriau žinoma Helen Šaulytės vardu. Atsivežė ir dovanų: keletą lietuviškų plokštelių ir garsinių juostelių, kurios

Tam tikslui ne vienas savo aparatūrą fiziškai pakeitė. Ateityje to nereikės daryti. Lietuvių Informacijos Centras, Brooklyn, N.Y., paruošė programą, pagal kurią IBM - PC ir panašūs kompiuteriai gali lietuvišku šriftu rašyti ekrane ir tą tekstą atspausdinti Epson markės arba panašiom spausdinimo priemonėm.

Programa gaunama iš Lietuvių Informacijos Centro su visais reikalingais nurodymais, įskaitant ir patarimus telefonu. Šia

loterijos būdu buvo paskirstytos susirinkime dalyvavusiems nariams.

Malonu dažnai susirinkimuose matyti ir dvasios vadą kun. E. Wassel, nors parapijos klebonui sekmadienio popietė labai nepatogus laikas. Kuopos pirmininkas Juozas Drumstas patenkintas, kad į susirinkimus atsilanko vis daugiau narių.

E. B.

LIETUVIŠKA FILATELIJA VIS POPULIARESNĖ

Paskutiniame laikotarpyje Amerikos filatelistų sąjungos duomenys rodo, jog pašto ženklų rinkoje smarkiai padidėjo lietuviškų ženklų poreikavimas. Nors Lietuva rinkėjų tarpe linksniojama "mirusia valstybe", rimtesni filatelistai pastebi, kad iš investavimo taško vėlta plačiau domėtis Pabaltijo filatelija.

Ženklų buvo išleista nedaug, o jų tiražai palyginti irgi nedideli. Kadangi mūsų kaimynai lenkai bei vokiečiai ypač domisi Lietuvos filatelija, lietuviškų ženklų poreikavimas Europoje ypač didelis.

Patenkinti rinkėjų norus bei populiarinti mūsų krašto filateliją yra Ausarių Exchange tikslas, Yra numatytos korespondenciniu būdu varžytinės (mail sales), kas šešios savaitės. Varžytinėse

programa pasinaudoti kompiuteris turi turėti spalvotos grafikos kortelę (color graphics card), kurią galima lengvai įsigyti.

Nauja lietuviška kompiuterio raktų lentelė (keyboard) leidžia lietuviškas raides iš mažųjų ir iš didžiųjų rašyti vienu rakto paspaudimu, neprarandant numerių nei reikalingesnių lietuviškų ženklų, pasinaudojant "Alt" arba "shift Alt" raktu. Programa sudaro galimybę ekrane parodyti lietuviškas raides iš mažųjų ir iš didžiųjų rašyti vienu rakto paspaudimu, neprarandant numerių nei reikalingesnių lietuviškų ženklų, pasinaudojant "Alt" arba "shift Alt" raktu.

Programa naudoja antrąjį ASCII ženklų setą. Programa naudotis LIC turi išdirbęs pritaikytą žodžių apdirbimo (word-processing) programą, kuri naudojasi naujais ženklais. Kartu yra ir formato programa, kuri tarp kitko simultaniškai sudaro dešimčiai sąrašų indeksus, pagal lietuvišką ar anglišką raidyną.

Paprastas signalas leidžia Epson markės arba panašiai spausdinimo priemonei atspausdinti lietuviškus ženklus, arba grįžti prie standartinių ženklų. Netrukus bus galima ir laseriu atspausdinti lietuviškus ženklus.

Visais šiais klausimais kreiptis į Marijoną Skabeikię Lietuvos Informacijos Centre, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Telef. 718 647 - 2434.

bus galima įsigyti įvairių lietuviškų pašto ženklų, atvirukų, vokių, monetų, medalių, banknotų, vertybinių bei istorinių dokumentų.

Pirmosios varžytinės vyko 1986 gruodžio 20. Kitos vyks 1987 sausio 31.

Norį gauti varžytinių sąrašus ar savo lituanistinius eksponatus parduoti tesikreipia į Ausarių Exchange, 221 West Main St., St. Charles, Ill. 60174.

Tikimasi mūsų lietuvių rinkėjų šeimoje sulaukti daugiau jaunimo, nes per filateliją daug išmokstama apie save ir kitus.

RML

Atvirukai ir laiškams popieris įvairiom progom.

KLAUSYK™

385 Elliot Street Echo Bridge Office Park
Newton Upper Falls, MA 02464

PLEASE SEND ME ORDERING INFORMATION

NAUJA PLOKŠTELĖ

APIE TAVE SVAJOJU — Los Angeles vyrų kvarteto įdainuota plokštelė. 12 lietuviškų kūrinių: Nemunas atves, Sulaukt negalėsiu, Nemunėli, Nemunėli, Paubčiavimas, Gvazdikai, Vakaruškos, Tėviškėlė, Auksinės žvaigždės, Kur gimta padangė, Tamošiaus pagavimas, Užstalės daina, Polka — lietuvių liaudies daina. Kaina 10 dol. Persiuntimui 1 dol.

Šios plokštelės įrašymą galima gauti ir (cassette) juostelėse, kaina 10 dol.

Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130



Philadelphijos Lietuvos vyčių 3 kuopos valdyba iš k. J. Mickūnas, M. Petronienė — išdininkė, D. Drumstienė — sekretorė, kun. E. Wassel — dvasios vadas, J. Drumstas — pirmininkas, A. Mickūnienė — fin. sekretorė, V. Stepalovičius — vicepirmininkas, W. Svekla.

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Jatalgos vedėja

1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8701	Gegužės 8 - gegužės 23 d.	
	Iš New York'o	\$1,895.00
	Iš Chicago's	\$1,995.00
	Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Stockholm'e.	
NR. 8702	Liepos 3 - liepos 18 d.	
	Iš New York'o	\$1,965.00
	Iš Chicago's	\$2,065.00
	Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagenoje.	
NR. 8705	Rugpjūčio 14 - rugpjūčio 30 d.	
	Iš New York'o	\$1,995.00
	Iš Chicago's	\$2,095.00
	Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 4 naktys Stockholm'e.	
NR. 8706	Rugsėjo 18 - spalio 3 d.	
	Iš New York'o	\$1,795.00
	Iš Chicago's	\$1,895.00
	Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagenoje.	

KITOS KELIONĖS

NR. 8703	Liepos 11 - 24 d. — LATVIJA	
	Iš New York'o	\$1,695.00
	Maršrutas: 2 naktys Helsinkis, 10 naktų Riga.	
NR. 8704	Rugpjūčio 1 - 16 d. MENO IŠVYKA	
	Iš New York'o	\$2,165.00
	Maršrutas: 5 naktys Maskva, 4 naktys Leningradas, 1 naktis Stockholm'as, 2 naktys Helsinkis, 2 naktys Silja Line laive.	
NR. 8707	Lapkričio 6 - lapkričio 22 d. OPEROS IŠVYKA	
	Iš New York'o	\$1,950.00
	Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapest'as 3 naktys, Copenhagen 3 naktys. Viso 10 operos ir baieto spektaklių.	

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisijusime brošiūras.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius. Kainos:

VOLGA GAZ 24-10	5,600 rb.
VAZ 2108	5,365 rb.
VAZ 2107	4,470 rb.
VAZ 2106	4,130 rb.
VAZ 21003	3,900 rb.
VAZ 21013	3,360 rb.

Padedame sutvarkyti dokumentus išskietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC. P. O. BOX 29163 CHICAGO, ILL. 60629
Telefonai: (312) 471-1700 arba (312) 471-1702

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čeklių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Motina Iir uošvel

A. A.

MARIJAI SVILIENEI

mirus, dr. Leonidai ir Juozui Giedralčiui ir jų šeimai
nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Antanas Masionis

Brangiai Motinai ir Močiutei

A. A.

MARIJAI SVILIENEI

mirus, jos dukrą dr. L. Giedraitienę ir šeimą
nuoširdžiai užjaučia

Danutė ir Liuteveras Siemaškai

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, žmonai Valerijai, dukroms — Laimai, Aldonai,
Audronei ir sūnui Rimantui bei jų šeimoms ir artimie-
siams reiškia gilią užuojautą.

Virgilija ir Evaldas Remežai su šeima
Aleksandra ir Petras Matekūnai

Mielam Bičiuliui,

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

netikėtai amžinybėn iškeliavus, žmoną Valeriją, dukte-
ris Laimą, Aldoną, Audronę, sūnų Rimą su šeimomis
ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Bronė, Antanas, Algirdas,
Ričardas, Jonas Reventai
ir
Marija Punkrienė

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, žmonai Valerijai, dukroms Laimai Hood, Al-
donai Marijošienai — ilgametei Malronio mokyklos
vedėjai, Audronei Statkuvienai, sūnui Rimui, jų
šeimoms ir visiems kitiems artimiesiems gilią
užuojautą reiškia

New Yorko Maironio Mokykla



A. A.

MARIJA BUTKIENĖ,

mano mylima žmona, mirė 1986 metų sausio 23.
Mirties pirmųjų metų proga sausio 24, šešta-
dienį, 11 val. Šv. Aloyzo bažnyčioje Great Neck bus
aukojamos mišios už jos sielą. Mišias aukos kun. Sta-
sys Ralla. Po mišių bus pašventintas paminklas Great
Neck kapuose.

Maloniai prašau gimines, draugus ir bičiulius da-
lyvauti mišiose.

Nullūdęs vyras

Vaclovas Butkys

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, jo žmonai Valerijai, visai jo šeimai, giminėms
ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu
liūdi

Birutė ir Vytautas Ignai

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, jo žmonai Valerijai, dukroms Aldonai Marijošie-
nei, ilgametei Malronio mokyklos mokytojai ir vedėjai,
kitoms dukroms Laimai, Audronei ir sūnui Rimantui
su šeimomis gilią užuojautą reiškia

Patricija ir Vladas Sidai su šeima

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, žmonai Valerijai, dukroms Laimai, Aldonai, Au-
dronei, sūnui Rimantui bei jų šeimoms reiškia
gilią užuojautą dalindamiesi skausmu

Dr. Irena ir Antanas Mačioniai

St. Petersburg, Florida

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, jo dukrai Aldonai Marijošienai su šeima, vi-
siems kitiems Vėlionio šeimos nariams gilią užuojautą
reiškia ir kartu liūdi

Vida ir Algirdas Jankauskai

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, jo žmonai Valerijai, dukterims Laimai, Aldonai
ir Audronei bei sūnui Rimantui su šeimomis, reiškia-
me nuoširdingiausią užuojautą ir jungiamės į šeimos
liūdesį.

Pranė ir Juozas Jurkuvėnai

Buvusiam Plenocentro bendradarbiui, diplomuotam ekonomistui

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Valeriją ir vai-
kus su šeimomis.

Elena ir Kazys Šestokai

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, vėlionės žmonai Valerijai, sūnui Rimui, duk-
roms Aldonai, Audronei, Laimai su šeimomis bei arti-
miesiems reiškia gilią užuojautą.

Jeronimas Landsbergis
Algirdas ir Joan Landsbergiai
Algimantas ir Teresė Landsbergiai
Mamertas ir Gražina Erciai
ir jų šeimos

A. A.

JONUI ŠILEIKIUI

mirus, dukrai Aldonai Marijošienai, buvusiai New Yor-
ko Neringos tunto tuntininkei, vyrui Mariui, anūkams
skautams Mariui, Dariui, Vydui bei kitiems artimie-
siams šeimos nariams reiškia gilią užuojautą ir kartu
liūdi

New Yorko Neringos tuntas
New Yorko Tauro tuntas
Skautams Remti Komitetas



Komp. Juliaus Gaidelio mirties sukaktis

Sausio 6 d. sukako 4-ri metai, kai mirė komp. Julius Gaidelis, kuris stipriai reikėsi vietos lie-
tuvų kultūriniam gyvenime.
organizuodamas ir veddamas
įvairius chorus dėstydamas mu-
ziką lituanistinėje mokykloje,
akomponuodamas daininini-
kams, duodamas muzikos pamo-
kas jaunimui, drąsindamas ir
ruošdamas vokalistus. Tą sukaktį
plačiai Laisvės Varpo sausio 4 d.
laidoje paminėjo Šv. Kazimiero
lietuvių parapijos Brocktone
choras, kuriam komp. Julius
Gaidelis vadovavo iki mirties, ir
Martyno Jankaus šaulių kuopa
Brocktone, kurios garbės nariu
jis buvo. Tuo reikalu specialią
programą paruošė Laisvės Varpo
vedėjas Petras Viščinis,
pradėdamas ją komp. J. Gaidelio
sukurtą maldą už tėvynę, o baig-
damas jo populiaria daina "Mes
žengiam". Tai lyg rėmai visos
komp. Juliaus Gaidelio kūrybos
ir veiklos, skirtos Lietuvai.

Programoje perduotas muz.
Vytauto Strolgos pasakymas
apie komp. J. Gaidelį, kaip vieną
gibiausių nepriklausomoje Lie-
tuvoje subrendusių kompozito-
rių, o taip pat komp. Jeronimo
Kačinsko apibūdinimas komp. J.
Gaidelio, kaip originalaus, aukš-
to lygio, labai produktyvaus
kūrėjo, kurio palikimas yra labai
svarus mūsų tautinėje kūryboje.
Apie Lietuviškos muzikos archy-
ve esančius komp. Juliaus Gai-
delio kūrinius plačiai kalbėjo to
archyvo vedėjas Juozas
Kreivėnas, kuris kvietė visus,
turinčius kom. J. Gaidelio kūrini-
us, leisti Lietuviškos muzikos
archyvui nusikopijuoti juos. Ša-
lia to jis nagrinėjo sunkumus lie-
tuvams kompozitoriams patekti į
pasaulinių kompozitorių eiles.
Komp. J. Gaidelis turėjo retą
proga šia prasme prasiveržti, kai
jo Ketvirtoji simfonija buvo
siūloma Pulitzerio premijai. Bet
toji proga praleista, komp. J.
Gaideliui negalint pateikti tos
simfonijos atlikimo įrašo. Tai ne-
lemtas įvykis, panašus į Vytauto
Didžiojo vainikavimo sutrukdy-
mą. Vis dėlto lietuvių tautinės

BOSTONO LIETUVIŲ BALSAS
— MINKŲ RADIO PROGRAMA
girdima per radijo stotį WLYN
1360 AM banga sekmadieniais
nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vado-
vauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut
Road, So. Boston, Mass. 02127.
Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gau-
namas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadie-
niais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-
FM banga 98.0. Vedėjas — Petras
Viščinis, 173 Arthur St., Brockton,
MA 02402. Telefonas (617) 586-
7209.

kultūros istorijoje teks reikšmin-
ga vieta tokiems mūsų kūrėjams,
kaip Vytautas Bacevičius, Julius
Gaidelis, Vladas Jakubėnas, Je-
ronimas Kačinskas, Darius La-
pinskas.

Visa žodinė informacija buvo
perpinta komp. J. Gaidelio kūry-
bos pavyzdžiais, kaip sol. Daivos
Mongirdaitės atlikta arija "Gėlių
žiedai" iš operos "Danos", iš-
trauka iš kantatos apie Lietuvą
(Bostono lietuvių mišrus choras,
vestas J. Gaidelio), pianisto Vik-
toro Kuprevičiaus atlikta ištrau-
ka iš Mažosios siuntos fortepijo-
nui, daina "Mes žengiam" (Bo-
stono lietuvių vyrų choras,
vestas J. Gaidelio).

Išvadoje pabrėžta, kad komp.
Julius Gaidelis buvo vienas tų
lietuvių, kurie išėjo iš tėviškos
antrojo pasaulinio karo siaubė į
nežinią, bučiuodami gimtąją
žemę ir prisiekdami dirbti ir au-
kotis, kad Lietuvai būtų grąžinta
laisvė ir teisė tvarkytis pagal savo
valią. Duotą tėvynei priesaiką jis
atliko su kaupu, savo kūryba pra-
turdindamas mūsų tautinę
kultūrą, o chorų organizavimu ir
vedimu svetimoje aplinkoje gai-
vindamas lietuvišką dvasią.

Antrąją sukakties minėjimo
dalį sudarė Šv. Kazimiero lie-
tuvių parapijos bažnyčioje mišios
už mirusiojo vėlę, o trečiąją dalį
— tuoj po pamaldų iškilmingas
susirinkimas, kuriame kalbėjo
Elena Vasyliūnienė.

Sėkmingas Naujųjų Metų
sutikimas

Šo. Bostono Lietuvių Piliečių
d-jos rengtas Naujų Metų sutiki-
mas buvo sėkmingas visais
atžvilgiais. Į jį atsilankė daug vi-
durinio ir jaunosios kartos at-
stovų. Visuomenėje reiškiamas
pageidavimas ir viltis, kad naujai
pradėtai metais mūsų jaune-
snioji visuomenės dalis taip gau-
siai lankytų kitus lietuvių rengi-
nius, ypač kultūrinius. Gyvosios
lietuviybės išlaikymui būtinas
jaunesniosios kartos įsijungimas
į visas lietuviškosios veiklos
apraiškas.

MARIJA BUTKIENĖ

Sakai, kad esame namie?
Bet oi kely,
Bet oi kely —
Tą baltakartį sumatyti
Ne vis gali,
Ne vis gali.

Jis neša dundžiais keliais,
O neretai žvaigždžių takais
į ten, kur vartai atkli,
Kur vartai atkli,

Ten baltakartis ir sustos,
Ten jį ir nubalnos,
Sakys, vidun eime,
Tada tai jau namie,
Tada tai jau namie....

1983 metų kapų diena

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, priimamai, privačiai, saugiai, nemoka-

mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban-

ką ar juos atsiimti, tai galima atlikti namie bet

kurio laiku. Jūsų skuntą gavęs, bankas tuoj į

traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrin-

mas, kad jūsų pinigai bus saugūs ir pelningi

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo bū-

do per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE

480 West Broadway

South Boston

9 AM to 3:30 PM

Monday thru Friday

Saturday 10 AM to 1 PM

268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE

140 Gifford Blvd.

8:30 AM to 5:30 PM

Mon., Tues., Wed. & Fri.

Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM

Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston
Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS



341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

Lietuvos nepriklausomybės šventę New Yorke bus paminėta vasario 15, sekmadienį, Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Kalbą pasakys dr. Antanas Butkus, buvęs LB krašto valdybos pirmininkas iš Clevelando. Dainuos solistė Aldona Stempuzienė, taip pat iš Clevelando. Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyrius, kuriam šiemet pirminkauja Algis Sperauskas.

Apreiškimo parapijoje po didžiųjų bažnyčios atnaujinimo darbų vyksta specialios padėkos iškilmės. Sausio 18, sekmadienį, 11 val. bus mišios, kuriose dalyvauja Brooklyno vyskupas Francis Mugavero ir vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po mišių parapijos salėje padėkos pietūs, kurių metu bus ir trumpa meninė programa. Šventę rengia parapijos kunigai ir parapijos taryba.

Meninę programą per padėkos pietus Apreiškimo parapijoje sausio 18 atliks aktorius Juozas Boley-Bulevičius ir pianistė Aldona Kepalaitė. Pietuose dalyvaus apie 200 svečių.

Salomėja ir Vytautas Valiukai iš New Haven, Conn., sausio 11 išvyko trijų mėnesių atostogų į Miami, Fla., kur jie turi savo butą condominium namuose.

Ona Juozėnienė ir Kęstutis Miklas sausio 12 grįžo iš Australijos, kur išbuvo tris savaites, lankydami savo gimines ir pažįstamus.

Maironio poema "Nuo Birutės kalno" išspausdinta pranciškonų spaustuvėje Brooklyne. Poemą iliustravo dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė. Poemos išleidimą organizavo ir ją rūpinosi poetas Bernardas Brazdžionis. Išleido eilė mecenatų.

Mrs. Eugenija Liaugaudienė iš Parsippany, N.J., apmokėjo prenumeratą sau ir dukrai Vydai, gyv. New Yorko mieste, ir dar pridėjo auką laikraščiui, atsiųsdama čekį \$60. Labai dėkojame!

ELIZABETH, N.J.

Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje parapičiai dalyvaus padėkos mišiose sausio 18, sekmadienį, 11 val. ryto kai bus minima kun. Juozo Pragulbicko 55 metų ir kun. Petro Žemeikio 30 metų kunigystės šventimų sukaktis. Po mišių iškilmingi pietūs parapijos salėje.

STASIO ANGAUS IPĖDINIAMS

Bostone gyvenęs Stasys Angus, Amerikoje žinomas kaip Stanley Angus, 1942 metais surašytu testamentu visą savo turtą užrašė Lietuvoje gyvenančiam pusbroliui Leon Gintoft, motinai Leonui Gintautui, arba jo vaikams, jei jis mirtų, anksčiau už testatorių.

Testamente nenurodyta nei testatoriaus kilmės vieta, nei kame Lietuvoje tas pusbrolis Leon Gintoft gyvena.

Negalėdamas surasti paveldėtojų, palikimą tvarkantis advokatas kreipėsi į Lietuvos Generalinį Konsulatą prašydamas jam padėti.

Jei kas turi kokių žinių apie Bostone gyvenusio Stasio Angaus gimines ar Lietuvoje gyvenantį ar gyvenusį Leoną Gintautą, malonėkite rašyti:

Consulate General of
Lithuania
41 West 82nd Street
New York, NY 10024

Dail. Elena Urbaitytė rudenį dalyvavo parodoje "Visual Diaries" su 23 kolažais c. W. Post Center, Long Island universitete. Su tapybos darbais dalyvavo "East Meets West" parodoje Forerfront galerijoje, Long Island City, N. Y. Nuo 1985 iki 1987 metų su tapybos darbais dalyvauja keliaujančioje parodoje per Amerikos muziejus ir galerijas. Šiais metais yra priimta su tapybos darbais dalyvauti tarptautinėje tapybos parodoje St. Jacinto, Calif. 1986 metų 17-toje laidoje "Who's Who in American Art" yra išspausdinta E. Urbaitytės svarbiausi pasiekimai mene ir tai pat paminėta "Montle Fielding's Dictionary of American Painters, Sculptors and Engravers" 1986 m.

Liudvikas Jurkūnas iš Woodhaven, N.Y., jau eilę metų be pertraukos remia spaudą. Atnaujindamas prenumeratą atsiuntė 50 dol. auką. Administracija nuoširdžiai dėkoja.

Iš Metropolitan operos rūmų sausio 17, šį šeštadienį, 2 val. popiet per radiją bus transliuojama Giacomo Puccini opera "Madama Butterfly". Pagrindiniai solistai: Renata Scotto, Vasile Moldoveanu, Lenus Carlson. Diriguoja Thomas Fulton.

Naujas Čiurlionio albumas su A. Mikulskio kūrinių 2 plokštelėse. Kaina 15 dol. Persiuntimui 1 dol. Čiurlionio ansamblio dainuoja A. Mikulskio šiuos kūrinius: Rambynas, Žveng žirgelis lankoj, Kai aš jojav per girėlę, Visi berneliai po akių, Sutekėjo dvi upytės, Oi motulė, Balnok, tarne bėrą žirgą, Ulijo-na, Atvažiavo mašinėlė, Už aukštų kalnų, Šv. Jono Vakarėlį, Ant Nemuno kranto, Pasaulio Valdovui, Lietuvos Himnas, Lietuviai esame mes gimę ir Atsisveikinimas su tėvyne. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, 11207.

S. Plechavičius iš Dobbs Ferry, N.Y., nuolat rėmęs Darbininką žymioms aukomis, su šiuo metų prenumerata atsiuntė \$70. Labai jam dėkojame.

Arūnas P. Paliulis iš Stamford, Conn. su prenumerata atsiuntė Darbininkui \$130. Administracija yra labai dėkinga už tokį didelį laikraščio lietuviškos spaudos rėmimą.

Vyt. Gružas iš North Haledon, N.J., su prenumerata atsiuntė \$50. Ačiū už gražią paramą spaudai.

Alfonsas Jaras iš Kenosha, Wisconsin, apmokėjo prenumeratą atsiųsdamas \$40. Labai ačiū.

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

NAUJI LEIDINIAI

Br. Kviklio, Vilniaus arkivyskupija II tomas, 23 dol.

J. Brazaičio raštai 6-tas tomas, 16 dol.

J. Audėno, Lietuvos valstiečiai liaudininkai, 19 dol.

J. Vizbaro, Kur bėga Šešupė, romanas, 10 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje. Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

DIEVO TARNO ARKIVYSK. J. MATULAIČIO MIRTIES 60 METŲ SUKAKTIS

Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis, kuris birželio mėnesį bus paskelbtas palaimintuoju, mirė 1927 metų sausio 27 d. Kaune.

Jo mirties 60 metų sukaktis Apreiškimo parapijoje bus paminėta sausio 25, sekmadienį, 11 val. mišias aukos ir pamokslą pasakys tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Po mišių parapijos salėje bus akademinė dalis. Apie arkivyskupą Jurgį Matulaitį kalbės kun. Petras Stravinskis. Izabelė Žmuidzinienė iš Rochesterio deklamuos eilėraščius.

Visi kviečiami kuo gausiau šiame minėjime dalyvauti.

Č. Masaitis iš Thompson, Conn., naujų metų prenumeratą apmoka \$40 čekiu. Jam nuoširdus ačiū!

Mr. Joseph Arlauskas iš New Britain, Conn. naujų metų prenumeratai skiria \$40, tuo palengvindamas laikraščio leidimą. Labai ačiū!

Vytas Saimininkas iš East Hartford, Conn. su prenumerata 1987 m. atsiuntė ir auką Darbininkui paremti — \$40. Labai ačiū!

Dr. L. Kriaučiūnas iš Lockport, Illinois, laikraščio prenumeratą apmoka gražiu \$40 čekiu. Darbininko administracija labai dėkoja!

A. Bludžius iš Los Angeles, Calif., apmokėdamas prenumeratą, atsiuntė čekį \$40, tuo būdu paremdamas jo leidimą. Labai dėkojame!

Fred Lučka iš Valley Stream, N.Y., Kalėdų švenčių proga atsiuntė Darbininkui 25 dol. Administracija nuoširdžiai dėkoja.

Algis ir Angelė Raulinaičiai iš Burbank, Calif., pastovūs lietuviškų knygų ir lietuviškų laikraščių mecenatai, ir šiemet už Darbininko ir Aidų prenumeratą atsiuntė po 100 dol. Pastovius rėmėjams nuoširdus ačiū.

Kazys ir Stasė Gružas iš Quincy, Mass., atsiuntė laikraščio prenumeratą ir auką spaudai, iš viso \$40. Labai ačiū!

Marijos Nek. Prasiid. Seserys iš Putnam, Conn., jų vadovaujamiems Matulaičio Poilsio Namams užsakė Darbininką, atsiųsdamos \$40. Labai ačiū!

Mr. ir Mrs. Roman Ugianskis iš New Fairfield, Conn. su laikraščio prenumerata atsiuntė \$40. Administracija labai dėkoja.

Šv. Jurgio parapijoje sausio 25 12 val. bus paskutinės pamaldos. Prašomi visi parapičiai ir kiti kuo gausiau pamaldose dalyvauti ir tokiu būdu atsisveikinti su lietuviška parapija.

A. Kepalas iš Levittown, N.Y., atsiuntė šimtą su prenumerata čekį \$60. Darbininko administracija taria didelį ačiū!

Mr. A. Patamsis iš Fort Meyers, Florida, jau nuo 1982 metų remia Darbininką stambiomis aukomis — nuo \$50 iki \$125. Taip pat ir šįmet su prenumerata atsiuntė \$50. Darbininko administracija jam taria nuoširdų ačiū ir džiaugiasi turėdama tokį ištikimą lietuviškos spaudos rėmėją.

Bronė J. P. Apshaga, M.D. iš Thompson, Conn. jau treči metai atsiunčia Darbininkui prenumeratos po \$75. Administracija labai dėkoja už tokį nuolatinį ir didelį rėmimą.

K. G. Ambrozaitis, M.D., iš Chesterton, Ind., jau anksčiau rėmęs Darbininką stambiomis prenumeratomis, šįmet dar ekstrą \$50 spaudai paremti pridėjo. Administracija Daktarui labai dėkinga.



Būrelis dail. Romo Viesulo bičiulių po mišių už jo vėlę gruodžio 6 prie pranciškonų vienuolyno. Mišias aukojo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Nuotr. E. Urbaitytės

Dr. Darius Slavinskis iš Middletown, N.J. nuolatinis spaudos rėmėjas, atnaujino prenumeratą su 50 dol. auka. Padėka geradariui.

Albina Lipčienė iš Putnam, Conn. prenumeratai, kalendoriui ir spaudos parėmimui atsiuntė 40 dol. Labai ačiū.

Genė Vasikova iš Dayton, Ohio atsiuntė 50 dol. prenumeratai atnaujinti ir spaudai paremti. Administracija dėkoja.

Leo Petuchovas iš Linden, N.J., visada dosnus spaudos rėmėjas, ir šiemet pridėjo 40 dol. auką. Nuoširdi padėka.

Mykolas Puskarskis iš Chicago, Ill. atnaujino prenumeratą pridėdamas 40 dol. auką. Labai ačiū.

A. M. Trainis iš Richmond Hill, N.Y. spaudos rėmėja be pertraukos, atsiuntė 40 dol. Darbininkui palaikyti, kartu atnaujino ir prenumeratą. Administracija dėkoja.

Daiva Bajorūnas iš New Yorko miesto, siųsdama metinę prenumeratą, pridėjo 50 dol. auką. Labai dėkojame.

Kazys Šipaila iš Hillside, N. J. remia Darbininką nuolat. Atsiuntė metinę prenumeratą ir spaudos palaikymui 50 dol. Nuoširdi padėka.

Advokatas Joseph Lukas iš New Haven, Conn., atnaujindamas prenumeratą, aukojo \$100. Administracija labai dėkinga došniui aukotojui.

Mr. Mrs. Joseph J. Žukas iš Port Washington, N.Y., su prenumerata atsiuntė \$45. Labai ačiū!

Mr. Edward Baltrūnas, artimas Darbininko kaimynas iš Brooklyno, atsiuntė administracijai ir tėvams pranciškonams labai gražią Kalėdų kortelę su sveikinimais ir kartu su prenumerata \$50. Esame labai dėkingi ir linkime jam laimingų ir sveikų Naujų Metų.

NAUJI LEIDINIAI ANGLŲ KALBA

Fire and Night — Five Baltic Plays, by A. Straumanis, 20 dol.
When the Soviets Come... A Factual Report by R. Raid, II part, 12 dol.

Faces of two Worlds, by A. Kezys (Distinguished Personalities), 12 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje (persiuntimui 1 dol.).

IEŠKOMA TALKA

Vyresnio amžiaus moteriai gyvenančiai Richmond Hill, N.Y., ieškoma moteris, galinti gyventi kartu ir padėti namų ruošoje. Alga ir kiti geri priedai.

Skambinti nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet 212 823 - 1203. Vakaraš ir savaitgaliais 212 861 - 3809.

KAS TA DIDŽIOJI ŽIEMOS PARODA?

Prieš 80 metų, t.y. 1907 sausio 9, Vilniuje, inž. Petro Vileišio namuose buvo atidaryta pirmoji Lietuvių dailės paroda. Tai buvo didelis įvykis lietuvių kultūriname gyvenime.

Conrad Kaster iš Belleville, N.J., atsiuntė Darbininkui \$50. Administracija labai dėkinga už paramą lietuviškai spaudai.

Frances Jasys iš New London, Conn., su prenumerata atsiuntė \$50. Labai ačiū už gražią paramą spaudai!

Ms. Bernadette Tutinas iš Ellicott, Maryland, atsiuntė Darbininkui \$50, apmokėdama prenumeratą ir gražią auką palengvindama laikraščio leidimą.

M. Ercius iš Little Neck, N.Y., naujų metų savo prenumeratos mokestį pakėlė iki \$50. Esame labai jam dėkingi.

SPORTO ŽINIA

LAK berniukų krepšinio komanda sausio 8 laimėjo prieš jo seną varžovą St. Thomas Apostle CYO lygoje pasekme LAK 45, St. Thomas 41. Šitas laimėjimas buvo ypatingai įspūdingas, nes LAK žaidė tik su keturiais starteriais. Šiame laimėjime pasižymėjo Viktoras Milukas, kuris įmetė 25 taškus. Darius Stankūnas įmetė 8, bet anksti gavo daug baudų. Dainius Marijošius įmetė svarbias baudas paigoje. Vladas Sidas žaidė labai gerai gnyne. Kiti žaidikai buvo Marius Marijošius, Vydas Marijošius ir Dainius Remeza.

Jonas Jankauskas

Ir ši 14-toji paroda, rengiama LB New Yorko apygardos valdybos, skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti. Drauge bus prisiminta ir pagerbta pirmoji lietuvių dailės paroda.

Tos pirmosios parodos vienas paveikslas, Antano Žmuidzinavičiaus "Per kiaurą naktį", yra Woodhavene. (E. Rastienienės nuosavybė). Paveikslas bus išstatytas šioje parodoje.

Taip pat parodoje bus prisiminta ir šioje apylinkėje veikę ir neseniai mirę lietuviai dailininkai dail. Romas Viesulas ir dail. Jurgis Juodis.

Paroda vyksta savaitę prieš Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą, vasario 7 ir 8 dienomis Kultūros Židinyje. Kviečiami dalyvauti visi lietuviai dailininkai. Kūriniai sutelkiami sausio 31 ir vasario 1 Kultūros Židinyje, nes reikia parengti parodos katalogą.

Remkime Tauto Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenį šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Visos aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

KLAIPĖDOS KRAŠTO 64-RIŲ METŲ ATVADAVIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Įvyks 1987 m. sausio 25, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinio žemutinėje salėje 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

PROGRAMOJE: — Atidarymo žodis —
kuopos pirmininkas **KĘSTUTIS MIKLAS INVOKACIJA — TĖV. LEONARDAS ANDRIEKUS, OFM**
Lietuvos Generalinio konsulo **ANICETO SIMUČIO** žodis
1923 metų manifestą skaito **šaulė VIDA JANKAUSKIENĖ**
Paskaita — prof. dr. **BRONIAUS NEMICKO** Meninė dalis

Įeinant aukojama.

Minėjamą rengia ir visus atsilankyti kviečia:

LŠST ŠAULIŲ KUOPA NEW YORKE
LKVS RAMOVĖS NEW YORKO SKYRIUS
LKK BIRUTĖS DRAUGIJOS NEW YORKO SKYRIUS
MAŽOSIOS LIETUVOS REZISTENCINIS SĄJŪDIS
MAŽOSIOS LIETUVOS BIČIULIŲ DRAUGIJA